

Godište XX. • broj 10 • listopad 2025.

2,5 KM / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Krunica – životni
saputnik i vrata
nebeska

Franjo i Gospa
– s križem i po
križu!

Najvažnija knjiga
za Međugorje

Posljednja bitka:
Brak i obitelj

Istina ima ime.
Zove se — Isus

Srce je novo, kad
je u njemu ljubav

Gospina škola | Poruka za sadašnji trenutak | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima
Iz života Crkve | Teološki podlistak | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Foto: Arhiv ICM

GLASNIK MIRA
Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Medjugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323
Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300
Lektura
Ana Marin
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.
Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 20 €, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.
UPDATE
Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medjugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.
Iz Hrvatske u €: Informativni centar MIR Medjugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Medjugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X
Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha update: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2
Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Medjugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha update Glasnik mira).
Pretplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: **www.paypal.me/mirmedjugorje** (svrha update: za Glasnik mira)
Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Medjugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici: Arhiv ICM

Gospina škola

Krunica – životni saputnik i vrata nebeska, fra T. Pervan
Franjo i Gospa – s križem i po križu!, fra A. Musa
Najvažnija knjiga za Medjugorje, D. Pavičić
Vrijeme je..., P. Tomić

Događanja

Franjo je znao da ne ćemo zalutati ako se držimo Marije
Na primjeru bl. Alojzija Stepinca raditi na osobnoj svetosti

Poruka za sadašnji trenutak

Neka vam ovo vrijeme bude vrijeme molitve za mir

Priroda i buđenje, fra M. Šakota

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Posljednja bitka: Brak i obitelj, M. Miletić
Istina ima ime. Zove se — Isus, K. Miletić

Srce je novo, kad je u njemu ljubav

Teološki podlistak

Katolička Crkva mora naviještati istinu, ali i protusloviti
lažima, D. Montagna

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Sveti naši mučenici, molite za nas!, M. Mamić

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
Mario Vasilj
Totin

Molitva i ljubav idu zajedno

U prebogatoj škrinji katoličke duhovnosti, koja kroz dva tisućljeća čuva ono najljepše što je Duh Sveti iskristalizirao baš preko ljudskih duša, molitva svete krunice nam je prva nadohvat ruke. Posred silnog duhovnog bogatstva ona je kao dijamant iznad zlata, a vjernici su je oblikovali u niz zrnaca koja evociraju, zajedno s Marijom, ključna evandeoska zbivanja.

Kroz otajstva – radosno, žalosno i slavno – pa onda i otajstva svjetla, svaki vjernik može proći put od Betlehema do Kalvarije, od jaslica i štale do križa i groba. Ipak, krunica ima svoj vrhunac u otajstvima koja razmatraju Uskrs i Uskrsloga. Kroz sva ta zbivanja vodi nas Marija, koja je u potpunosti u službi Crkve. „Tko se s Marijom i Isusom druži u svakodnevnoj molitvi, posebno molitvi krunice, on je u najboljoj školi svetosti i shvatit će kako može živjeti u radosti i žalosti za konačnu slavu u nebu“, poučavao nas je i naš fra Slavko Barbarić.

Marija zauzeto prati Isusa prisutnog u svojoj Crkvi, a baš u Medjugorju trajno svojim porukama bdije nad Isusovom zajednicom ovdje, ali njezine poruke osvajaju i vjerničke duše svijeta. Krvotokom Crkve raznosi se nada i radost, a sve to obnavlja i uzdržava svetost među nama. Diljem svijeta jača volja za časnijim i boljim životom.

I baš zato, u listopadu – Marijinu mjesecu – trebamo se spomenuti istine i činjenice da je s Marijom i po Mariji najsigurniji put prema Kristu i vječnom spasenju. Ona je Majka mira koja će naš osobni, obiteljski i narodni nemir zaliječiti ako joj se uteknemo molitvom krunice da nas zagovara kod svoga Sina. Ona je i Majka nade koja ne napušta vjerne duše, osobito one tužne i napuštene, jer im je ona jedino sigurno utočište.

Upravo nas njezin primjer uči da je bit kršćanstva okrenutost prema bližnjemu, prema onima koji nas trebaju. To je jedina prava ljubav za koju druge zamjene na zemlji nema. To je ključ istinske evangelizacije, jer Marija nas svojim primjerom poziva na bolji put – onaj koji vodi ka punini života i vječnoj plodnosti.

I baš na tom tragu, na Humcu, događa se ovih dana sjećanje na jednog od najvećih sinova Hercegovine – fra Didaka Buntića. U okviru Didakovih dana odajemo počast velikanu duha i ljubavi, koji je 1917. godine, u najtežim danima gladi, svojim zauzimanjem i vjerom spasio tisuće djece. Nastojao je uz kruh djeci dati kulturu i znanje. Posebno je to svjedočio u Gimnaziji na Širokom Brijegu, gdje je, i u teškim godinama, odgajao mlade za život, rad i poštenje, uvjeren da se narod diže i drži kulturom i vjerom.

Njegov život i djelo svjedoče da je vjera uvijek uz bok djelotvorne ljubavi koja, poput krunice, povezuje nebo i zemlju, Boga i čovjeka. Spašavanje tisuća djece od gladi, može učiniti samo onaj koji istinski ljubi Boga i bližnjega, jer jedino srce zahvaćeno Duhom Svetim i snažno u vjeri, može prepoznati potrebe naroda i na njih odgovoriti. Evocirajući fra Didakovo životno svjedočenje vjere i mi danas i sutra njegujemo one vrijednosti na kojima se on jačao, a utkane su u molitvu krunice: vjera i poniznost, milosrđe i konkretno služenje. ■

KRUNICA

životni suputnik i vrata nebeska

Foto: Arhiv CMM

fra
Tomislav
Pervan

Ne tri tajne nego dvadeset otajstava

U godini Velikoga jubileja, 2000., papa Ivan Pavao II. dao je objaviti Treću fatimsku tajnu. Njezin tumač dao je onodobno kardinal Ratzinger, pročelnik Zbora za nauk vjere te su time otklonjene sve moguće potonje interpretacije. Međutim, još uvijek se po portalima i knjigama p(r)ovlače prijevori, je li do kraja objavljena Treća fatimska tajna. Međutim, to je danas nebitno. Mariji koja se ukazala malim pastirima u Fatimi, u Portugalu,

1917. nije bilo stalo do tajna, nego je ona stavila na srce preko vidjelaca cijelomu svijetu molitvu krunice.

Onodobno 15 otajstava krunice, kojima je 2002. Ivan Pavao II. dodao i Otajstva svjetla. Već sama riječ "otajstva krunice" govori da je riječ o tajnama, o otajstvima. Dakle, ne tri fatimske tajne, nego dvadeset otajstava, tajna naše vjere, cijelo naše Vjerovanje. Gospa je najavila kako će, ako se svijet ne obrati, Rusija prosuti svijetom svoje zablude, kako će doći do još strahotnijega svjet-

skoga sukoba te je najavila i mučeništvo „bijeloga Pape“.

Protiv svih svjetskih zala Marija je ponudila djelotvorni lijek – molitvu krunice – a sama je dometnula i poučila vidiocima da nakon svakoga izmoljena otajstva mole „O Isuse moj, oprosti nam naše grijeh. Sačuvaj nas od paklenoga ognja i privedi u raj sve duše, a napose one kojima je najpotrebnije tvoje milosrđe“. Taj zaziv treba se ubuduće moliti nakon svake tajne. To bismo trebali imati u zreniku kad se govori o krunici. Marijin autorski dodatak.

Mnogo puta dođemo do točke u kojoj se osjećamo preumorno da bismo molili, previše obeshrabreni da bismo nastavili vjerovati ili previše preopterećeni da bismo se i dalje borili. Majka koja moli za zalutalo dijete, čovjek koji se bori zadržati vjeru nakon što je izgubio posao, student koji se suočava sa stalnim neuspjehom, svećenik koji nosi tihi teret obeshrabrenja... svi znaju što znači biti umoran u duhu. Ponekad pokušavamo sve što je ljudski moguće, a kada ništa ne uspije, odustajemo.

Ali upravo u tom trenutku Nebo nam daje jednostavno oružje: krunicu. Možda izgleda kao stara pobožnost ili puko ponavljanje, no stoljećima je ovaj lančić od perla bio utjeha umornih, krik beznadnih i tajna snaga svetaca. Povijesno gledano, ovaj blagdan ustanovljen je nakon velike bitke kod Lepanta 1571. godine, kada su kršćanske snage, unatoč svim lošim prognozama i izgledima, porazile tursku flotu zagovorom Blažene Djevice Marije dok su bezbrojni vjernici molili krunicu. Ta pobjeda nije bila samo vojna; bila je duhovna; pokazala je da kada se vjernici više ne mogu boriti mačevima, još uvijek mogu pobijediti molitvom. Danas mnogi od nas možda ne vode vanjske ratove, ali svaki dom, svaka obitelj, svako srce ima svoje bojno polje. Pitanje je: što radimo kada smo preumorni za borbu?

Krunica nije samo autentično katolička molitva, ona je i najdraža molitva naše Gospe. Molitva kojoj je sadržaj cjelokupno katoličko Vjerovanje koje molimo u svetim misama, ujedno i molitva koju je sama Blažena Djevica Marija formulirala.

Autor molitve – Nebo

Uz Mariju, moleći krunicu, imamo „autore“ anđela Gabrijela, zatim rođakinju Elizabetu te papu Piju V. „Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin je s tobom“ riječi su nebeskoga glasnika. Nisu dakle riječi ove zemlje ni ljudske mudrosti. Objava s Neba. Nastavak dolazi iz Elizabetinih usta koja je ispunjena Duhom Svetim. Duh ju je dotaknuo, a Efeški sabor g. 431. zaključio da je Marija istinski Bogorodica. Njezin je Sin bio pravi Bog i pravi čovjek, odnosno Sin Božji i Sin Marijin. Papa Pio V. dometnuo je „Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grješnike, sada i na času smrti naše!“ Amen.

Možemo stoga reći da je „podrijetlo“ krunice većma na nebu nego na zemlji. Papa Leon XIII. krajem devetnaestoga stoljeća nazvao je krunicu „molitvom anđela“, jer su anđeli bili nazočni za Isusova utjelovljenja, rođenja, za javnoga života, u Getsemaniju, za uskrsnuća na praznom grobu, zatim za Isusova uzašašća. Stoga, može li biti nečega ljepšega i božanskijega nego moliti zajedno s anđelima! – pita se Papa. Ivan Pavao II. još je jednom zahvatio u krunicu i pridodao pet „otajstava svjetla“ kako bismo „promatrali očima Majke njezina Sina“, kako je rekao u svojoj Enciklici o krunici.

Krunica – vrata u Nebo

Svjedoci smo u Crkvi, napose na Zapađu, kolapsa, urušavanja vjerskog sadržaja i prakse a ujedno i svjedoci kako

su i obitelji zakazale u odgoju za vjeru i prenošenju vjere na potomstvo. Kao da je nestalo „kućnih malih crkava“ u rediteljskim kućama, a pogotovo je praksa u katehezi pokazala da učenici ne nauče ni temeljne istine svoje vjere. Stoga je krunica ostala za sve i škola i učilište, u njoj kružimo oko dvadeset tajna, otajstava naše vjere, promatranih s raznih motrišta. Vjera je – vidimo – smrtno ugrožena sa svih strana.

Papa Franjo nazvao je krunicu u studenome 2013. „medicinom, lijekom za srce“, te nam poput liječnika savjetuje: „Ne zaboravite uzeti taj lijek. Činit će vam dobro. Čini taj lijek dobro srcu, duši, cijelomu tijelu, svem životu“. Već je genijalni Michelangelo u svome Posljednjem sudu u Sikstinskoj kapelici prikazao moć krunice koja može spasiti od propasti i osuđene duše. Osuđenik se hvata za krunicu koja ga vuče prema gore.

Za posljednjega ukazanja u Fatimi, 13. listopada, kad se dogodio i „Veliki znak“, Marijina želja bijaše promatrati tajne života i patnje Kristove te njegovo uskrsnuće od mrtvih. Zatim je preporučila pobožnost pet prvih uzastopnih subota u mjesecu svetu ispovijed, pričest u duhu kajanja i pokore, molitvu krunice, razmatanje tajna krunice. Tko to bude obavljao, obećaje ona u času preminuća blaženi prijelaz u vječnost. Marija nam daruje nebo! To je najdublja tajna i poruka Fatime. Krunica kao vrata nebeska, pa i danas, u velikoj krizi vjere i Crkve, kad mnogi više ne znaju što je vjera, što treba vjerovati. Marija daje najpouzdaniji odgovor. Uči vidiocima što moliti na kraju svakoga desetka krunice: O Isuse moj, oprosti nam naše grijeh, sačuvaj nas od paklenoga ognja i privedi u raj sve duše – napose one kojima je najpotrebnije tvoje milosrđe! – To su Marijine riječi, Marijina molitva! Molitva Neba.

Međugorje i molitva krunice

Od samih početaka ukazanja krunica se redovito moli u međugorskoj crkvi. Od god. 1985. moli se cijelo ružarije, radosna, žalosna i slavna otajstva Gospine krunice, na Marijinu preporuku. Zašto je krunica toliko proširena, zašto je mole gotovo svi katolički vjernici? Odani je vjernici mole stoljećima. Nebrojeni su primili i pronašli u njoj svoju utjehu. Kao što ritam disanja, udisanja i izdisanja, unos kisika te izbacivanje dioksida, omogućuje čovjeku da živi, tako i ritam ponavljanja pojedinih molitvenih izričaja, poput Očenaša, Zdravomarije i Slava Ocu, pomaže da čovjek boravi u Božjoj blizini, da stanuje u dvorima Gos-

podnjim', da vjerniku snagom te molitve raste duhovna i duševna snaga „iz časa u čas dok ne ugledaju Boga na Sionu“, kako veli psalmist. Čovjek snagom krunice prima milost i mir, za sebe, svoje drage, za mir, za cijeli svijet.

Za svoga životnoga putovanja čovjek treba od malih nogu dobre pratitelje, životne suputnike. Davno je, još u Starom zavjetu, kazano: „Jao samcu, koga, kad padne, nema tko podignuti“ (usp. Prop 4,10). Čovjek treba životnih uporišta i oslonaca, čvrstih hvatišta na koja se može oprijeti i osloniti. Čovjek treba i siguran put, u labirintu i bezbroju ponuđenih putova, koji vodi zacijelo k cilju. Jedan od najtužnijih izričaja u cijelom Novom zavjetu jest odgovor bolesnika što je ležao trideset i osam godina pored ribnjaka Betezde te na Isusov upit zašto je tu toliko dugo vremena, odgovorio: „Nemam nikoga tko bi me spustio“ (Iv 5,7). Čovjek nema nikoga, nema rodbine, nema prijatelja, nema bližnjega koji bi bio u presudnom času od pomoći. Je li moguće tako živjeti, krajnje sam, prepušten sam sebi, što uzetost čini još strašnijom? Samoća čovjeka još više paralizira.

Krunica – posvudašnji pratitelj

Krunica je jedan od sigurnih čovjekovih pratitelja kroz život. Nema sloja ljudi koji se nije hvatao krunice kao pomoći i uporišta. I najprezreniji, u tamnicama i koncentracijskim logorima, osuđenici na smrt, ali i najgenijalniji umnici. O jednoj me uzniku u koncentracijske logoru pripovijeda se da je od gladi skončao život. Poslali mu doma supruzi ono što je ostalo iza njega u logoru. Kad je žena pretresla džepove, pronašla je od tkanine vrpicu s mnogo čvorova, uzlova, načinih od komadića tkanine. Iza deset malih čvorova slijedio bi dvostruki čvor, i to se ponavljalo pet puta. Bijaše to krunica, jedini pratitelj u uzničkim danima toga mučenika i svjedoka vjere, bijaše krunica jedini suputnik, koji je iz pakla logora uveo u vječnost svoga molitelja.

U Vatikanskome muzeju može se vidjeti krunica što ju je neki ratni zarobljenik oblikovao za vrijeme svoga boravka u logoru od najvrjednije tvari i gradiva što ga je u logoru imao, naime, od mrvica kruha. Znamo za svetopisamsku riječ kako čovjek ne živi samo od kruha. Živi od Božje riječi. Ta krunica oblikovana od mrvica bijaše pratitelj onoga koji je otkidao od svojih usta u tome trenutku najdragocjenije, kruh, te napravio krunicu koja ga je čuvala od zdvajanja i očaja te pomagala u teškim zarobljeničkim

danima. Čudesna je molitva krunice, čudesna u svojoj jednostavnosti, dubini, ali i spasonosnosti i učinkovitosti.

Krunica – ružarij – Marijin ružičnjak

Riječ 'krunica' deminutiv, umanjena je od riječi 'kruna'. Krunica je mala kruna. Latinski 'rosarium' - hrvatski 'ružarij'; 'ružarij' jest 'vijenac ruža' što ga stavljamo oko Marijine glave. Vijenac kojim krunimo nju, stavljajući pred nju i moleći pedeset Zdravomarija, puštajući da nam preko prstiju klizi pedeset 'bisera', 'perla' u nizu, na čijemu početku, ali i kraju, imamo križ. Križ kao životnu knjigu nije moguće nikada do kraja iščitati. Križajući se i držeći križ među prstima molimo Vjerovanje. Na križ se nadovezuju tri zrnca, molitva za vjeru, ufanje i ljubav, tj. sav naš životni nauk i životna praksa. Molimo za tri božanske kreposti sjećajući se Pavlovih riječi o vjeri, nadi i ljubavi, pri čemu je ljubav najveća i ona zauvijek ostaje. Sve druge zapovijedi ovise o ljubavi: Ljubiti Gospodina Boga cijelim svojim bićem, a bližnjega kao sebe samoga.

Uz molitvu krunice vezana su mnoga obećanja i blagoslovi. Marija u svim svojim ukazanjima u proteklih stoljeća i pol preporučuje upravo molitvu krunice. Isto je i s Međugorjem od samih početaka. Dvadeset otajstava krunice - dvadeset prozora i motrišta kroz koje promatra život i svijet u svjetlu samoga Gospodina Isusa. Kroz Isusovo svjetlo prelama i motri sve što čovjeka snalazi u životu. Majka Tereza bijaše veliki pobornik molitve krunice. Uvijek je imala krunicu uza se i znala je reći: „Tajna je moga života posve jednostavna: Ja jednostavno molim!“

Molitva je krunice nastala u srednjem vijeku, ne vuče izravno korijen od Gospodina Isusa, ali ju je zacijelo sam Gospodin po svome Duhu oblikovao u srcima i ustima svojih vjernika, u Crkvi moliteljici. Milijuni su i milijuni molili tu molitvu, obraćali se Gospodinu, i on je bio s moliteljima, među njima, nazočan, upravo kao što je i obećao te je učinio krunicu moćnim sredstvom svoje milosti i svojih blagoslova.

Zrnca krunice – tragovi Marijinih i Isusovih stopa

Zrnca su krunice nešto poput tragova njegovih stopa. 'Izišao sam od Oca i došao u svijet. Ostavljam svijet i ponovno se vraćam k Ocu', riječi su samoga Gospodina (Iv 16,28). Znamo za Gospodinov put, odnosno putove. Dolazi izravno s Neba, hodi ovom Zemljom, uzduž i

poprijeko, krštenje na Jordanu, naviješta Radosnu vijest, uspinje se na Tabor, silazi do Mrtvoga mora, uzlazi u Jeruzalem, prelazi potok Kedron, uspinje se na Kalvariju, silazi u grob, da bi uskrsnuo i uzišao na Nebo te odaslao Duha Svetoga. Nižući biserje krunice među svojim prstima slijedimo Gospodina na njegovu putu, ustopice i netremice, iz desetka u desetak, od navještenja do konačne proslave te se zajedno s Marijom zapućujemo u nebeske visine. Njegov put bijaše putokaz i Mariji, dakle, i Marijin put. Ona ga je slijedila u svemu te nama utrla put. Njegov put je, dakle, i naš put. I mi smo izišli iz Očeve namisli i volje, došli na ovaj svijet i napustit ćemo ga, idući Gospodinu ususret. S krunicom u ruci nemoguće je zalutati na životnom putu.

S krunicom u ruci, moleći otajstva, hvatamo se Gospodinove ruke i molimo ga da nas on vodi. Držeći je u ruci trebali bismo osjetiti Isusovu ruku vodilju. Onaj tko se hvata krunice, hvata se Isusove

osobe i ljubavi. Krunica u rukama patnika, bolesnika umirućih, onih na odru posljednje je uporište i hvatište, u trenucima kad sve druge sigurnosti padaju u vodu. Kao što je rekao sam Gospodin s križa i vjernik izgovara iste riječi: „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj“ (Lk 23,46). Kao što je Isus dodirnuo lijes i odar onoga mladića iz Naina neka i naša molitva bude u trenutku našega umiranja i prijelaza u vječnost: „Dodirni, Gospodine Isuse, i moj odar, moj lijes! Uskrisi, Isuse Kriste, i mene na život s tobom! Pretvori moju smrt u život.“

Peto evanđelje – Isusova domovina

Tko moli krunicu, čita Bibliju, razmatra otajstva Isusova života, slijedi Isusa ustopice. Krunica je nanizani Novi zavjet u Marijinu društvu. Pa i kad slabi očini vid, kad čovjek više ne vidi niti razazna je slova, kad je shrvan bolešću, može s pomoću krunice iščitavati Novi zavjet. Krunica je nešto poput *brajice* (Brailleova pisma za slijepe), s pomoću koje i slijepi i bolesni mogu čitati Bibliju. Tko ima krunicu u ruci, drži s njome u ruci i cijeli Novi zavjet. I tko je uporno moli i ponavlja, doživjet će onu radost što su je imali učenici na putu u Emaus: „Nije li nam sve to vrijeme, dok nam je tumačio Pisma, gorjelo srce u grudima“ (Lk 24,32). Molitelji krunice zrače toplinom, nježnošću, nutarnjom ljepotom, svjetlom, čovjek se u njihovoj blizini ugodno osjeća. Krunicom dodirujemo obrub Isusove haljine poput one žene što je болоvala od krvotoka i na mjestu ozdravila. „Vjera te tvoja ozdravila, sinko, kćeri, dijete moj! Ne boj se!“ (usp. Lk 8,43sl).

Svako 'zrnce' krunice jest poput pšenična zrna što pada na plodno tlo te donosi plod, tridesetostruk, šezdesetostruk, stotruk. Donosi plod za nas i cijeli svijet. Sjetimo se Isusove riječi o zrnu koje posijano u zemlju mora umrijeti da bi donijelo rod (usp. Iv 12, 24). Svako zrno krunice jest to pšenično zrno! Svako je ono 'zrnce' ujedno i klica vječnoga života što ga Gospodin obećaje svojim. Ono je ujedno i nasljedovanje Gospodina, hod ustopice za njim, ruku pod ruku s njime, stazama života. U našim danima, na putu do radnoga mjesta, kod svoje kuće, u besanim noćima, u tjeskobnim trenucima.

Krunica je poput splava ili natovarene lađe koja nas vodi prema vječnim obalama. Jer nema druge vjere na svijetu u kojoj bi Bog kao u našoj Bibliji rekao svakome pojedincu: „Imenom sam te tvojim prozvao. Ti si moj. Moja si svojina“ (usp.

Iz 43). Zato je Marija u Fatimi poučila vidiocce moliti sljedeću molitvu koja se usko veže uz otajstva krunice: „O moj Isuse! Oprosti nam naše grijeh, sačuvaj nas od ognja paklenoga. Privedi u **raj sve duše**, a napose one najpotrebnije tvoga milosrđa.“ Bog želi i hoće spas sviju.

Marija - živa pismohrana

Višekratno veli sv. Luka u svome Evanđelju da je Marija sve događaje pohranjivala u svome srce i o njima razmatrala, sve prebiral. Prebiralas kao što mi prebiremo zrnca krunice. Razmatrala, kon-templirala, u svome domu postajala Božji dom, Božji hram (templum = hram!). Preko molitve i u molitvi i mi postajemo nositelji Duha Svetoga, upravo kao i apostoli zajedno s Marijom u dvoranu Posljednje večere.

Uskrsli Krist nam se pridružuje na našim životnim putovima i daje nam da ga prepoznamo u lomljenju kruha, u molitvi, kao onima u Emausu. Neka nas osposobi da preko molitve krunice budemo uvijek budni i prepoznamo njegovo lice noseći ga potom svojoj braći s uskrsnim ushitom: Doživjeli smo Gospodina, iskusili smo ga, on je živ, uskrsnuo je, i preobražava cijeli svijet! Neka učini i nas dionicima i nositeljima preobrazbe svijeta snagom naše predane molitve i molitvenoga predanja.

Povijesna uloga krunice

12. rujna i 7. listopada slavimo dvije Marijine svetkovine koje se ne odnose na zgrade iz Marijina života, nego se tiču događaja iz povijesti kršćanstva. Ime Marijino i Gospa od Ružarja. To nas sili uočiti surječe neobičnih događaja koji se odvijali u povijesti. Dvije pobjede nad Osmanlijama, a 11. listopada slavimo Materinstvo Blažene Djevice Marije – dan kad je Marija na saboru u Efezu proglašena Bogorodicom.

Blagdan Gospe od Ružarija podsjeća nas na pobjedu kršćana u pomorskoj bitci kod Lepanta god. 1571. Bijaše to prijetnja da Osmanlije preuzmu izravnu kontrolu nad cijelim Sredozemljem. Papa je pozvao sav kršćanski svijet na molitvu krunice, a kršćanska je malobrojnija flota pobijedila na čudesan način nadmoćniju osmansku silu. Papa je imao u Rimu viđenje ishoda bitke pa je uveo spomen na taj nadnevak – Gospu od sv. Krunice. Svetkovina Imena Marijina podsjetnik je na oslobođenje Beča od turske opsade godine 1683. Oba se događaja dovode u svezu s neposrednom Gospinom pomoći jer je pod Beč došla pomoć iz Poljske, a Poljaci su na svojim zastavama imali lik Blažene Djevice Marije.

Kad je početkom prošloga stoljeća ateizam otvoreno najavio rat Bogu, vjeri i Crkvi te kad je Lenjin, koji se proglasio otvorenim Božjim neprijateljem, pripremao krvavu revoluciju u Rusiji, koja je i uslijedila god. 1917., ponovno je Marija dala svijetu do znanja da joj je stalo do sudbine svijeta, da se majčinski brine za naše dobro. Naime, u Fatimi je god. 1917., neposredno uoči krvavog Oktobra, pozvala na molitvu krunice, pozvala je svijet na pokoru i obraćenje, na štovanje njezina Bezgrješnog Srca, pozvala je svijet na posvetu njezinu Srcu. Bude li se slijedio njezin zov, tako je obećala, Rusija će se obratiti i bit će podarena svijetu epoha mira.

Tvoja sveta ikona

U najtragičnijim trenucima Drugog svjetskog rata, prije nego je uslijedio njegov odlučni obrat, papa Pio XII. usrdno je molio vjernike da mole Kraljicu Presvete Krunice za mir. U trenutku krajnje tjeskobne zabrinutosti, 31. listopada 1942. posvetio je i povjerio cijeli svijet Srcu Bezgrešne Djevice i taj je svečani čin ponovio također na svečani način 8. prosinca iste godine u Crkvi Svetoga Petra. U svome obraćanju nedvojbeno je skrenuo pozornost na Rusiju riječima: „Podari mir... narodima, poglavito onima koji te posebno štiju i u kojima nema kuće bez Tvoje časte ikone (koja se sada možebit krije za neka bolja vremena) i gdje se ta ikona časti...“

7. srpnja 1952., na svetkovinu slavenskih apostola svetih Ćirila i Metoda, povjerio je u enciklici „Sacro vergente Anno“ i „ljubljeni narode Rusije“ izričito „na poseban način Bezgrešnom Srcu djevičanske Majke“. Svjedoci kako narodi u bivšem Sovjetskom Savezu, koji su više od sedam desetljeća nosili i podnosili patnje 'šuteće Crkve', ponovno iznose na svjetlo dana časte ikone Majke Božje, bez straha i bojazni da će zbog toga biti progonjeni.

Vidimo kako se sve institucije krvave komunističke partije i krvave zvijezde u sebe urušavaju. Pali su spomenici Marksa, Lenjina i ostalih idola i 'bogova' marksizma i komunizma. Vidimo kako se ruše i druge ograde nakon što su dvije generacije ateističke indoktrinacije promašile svoj cilj. I zato je na nama da ponovno premislimo svoju ulogu i sudbinu svijeta koja je na neki način i u našim rukama, odnosno u rukama molitelja. Tu je krunica najbolji putokaz i pratitelj na putu.

Iznad svega, blagdan Gospe od Krunice ne govori o vojnoj pobjedi ili marijanskoj sentimentalnosti. Riječ je o ponovnom otkriću kako je molitva naše najjače oružje kada nam ponestane snage. Poput apostola, učimo ostati zajedno u molitvi. Poput Marije, učimo veličati Boga čak i kada se život čini malim. I poput njezina „da“, otkrivamo da predanje Bogu nije slabost već moć. Krunica ujedinjuje sve tri: molitvu u čekanju, hvalu u teškoćama i poslušnost u vjeri.

U svakoj „Zdravo Mariji“ ponovno proživljavamo povijest spasenja, koju vidimo u čekanju u Djelima apostolskim prije Duhova, hvalopoju u Marijinu Veličanju i predanju u Navještenju. Krunica nije bijeg već ustrajnost. Nije relikvija već otpor. Nije ponavljanje već sjećanje. To je vapaj onih koji su preumorni da bi se borili, ali ustrajni vjerni da bi odustali. I zato, u našim olujama, u našim domovima, u našim skrivenim bitkama, ponovno uzmimo u ruke zrnca. Ona nisu ukrasi. To su lanci koji nas vežu uz nadu, učeći naša srca da šapuću ono što je Marija jednom rekla i nikada nije prestala govoriti: „Neka mi bude po tvojoj riječi.“ ■

Fra Tomislav Pervan
Međugorje, 5. listopada 2025.

fra
Antonio
Musa

Mjesec listopada u franjevačkoj je tradiciji isprepleten dvama velikim slavljinama. S jedne strane, mjesec je to osobito posvećen Blaženoj Djevici Mariji, molitvi krunice i Majci Božjoj koju je sveti Franjo Asiški štovao kao kraljicu Franjevačkog reda. S druge strane, franjevački kalendar u mjesecu listopada prepun je spomendana i blagdana velikih svetaca, poput prvih franjevačkih mučenika koji su za Krista mučenički umrli u Maroku,

zatim svetaca poput svetog Petra Alkantarskog i svetog Ivana Kapistrana. U mjesecu listopada Crkva dakako slavi i blagdan samoga svetoga Franje, siromašnog i poniznog sveca iz Asiza koji ni nakon 800 godine poslije svoje smrti ne prestaje nadahnjivati srca mnogih.

U ovome mjesecu tako pred nama stoje Franjo i Gospa, Gospa i Franjo. Ona koja je Krista rodila i on koji mu se toliko suobličio da je još za života bio nazvan *drugim Kristom* (*alter Christus*) čudesno svijetle u tami svakoga pa i našega

vremena. U zagrljaju ovih dvoje snažnih svjedoka vjere Crkva do današnjega dana otkriva ljepotu i smisao nasljedovanja Krista.

O slavlju blagdana svetoga Franje Asiškoga ove godine ušli smo u godinu obilježavanja 800. godišnjice njegove blažene smrti. Sveti je Franjo naime umro u svojem gradu Asizu u suton dana, 3. listopada 1226. godine. Izmiren s Bogom i s ljudima, kako nam to svjedoče zapisi svjedoka, nakon što je blagoslovio svoj grad, Red, svu živu braću i sve oni koji

će doći slijediti njegove stope do kraja vremena, Franjo je izdahnuo posljednji zemaljski dah kako bi u snazi Duha prodisao vječnošću. Franjevački spisi nam govore o njegovim posljednjim danima s takvom uzvišenošću i toplinom. Franjini posljednji trenuci na zemlji nisu bili trenuci očaja, straha i žaljenja, nego susreti vjere, nade i ljubavi. Franjo je bio spreman u svojem srcu Krista susresti licem u lice te je zato mogao i tjelesnu smrt nazivati svojom *sestricom*.

Ipak, vrijedi nam se na trenutak zaustaviti i promisliti o Franji iz Asiza te o ovoj velikoj obljetnici koja nam se bliži promišljati što je to Franjo darovao i dariva nama koji živimo u ovom vremenu koje je prečesto ispunjeno nejasnoćama svake vrste i pitanjima o smislu života, o vjernosti, ljubavi i žrtvi, o pitanjima na koja teško pronalazimo odgovora.

Suputnici Franjinih posljednjih dana i godina zabilježili su mnoge detalje iz svečeva života. Siromašni je Franjo u tim posljednjim godinama bio čovjek dugih susreta s Gospodinom i kratkih susreta s ljudima. Volio je vrijeme više provoditi u molitvi i razmatranju negoli u razgovorima i pričama. Ipak, uvijek je rado bio među braćom pa i onda kada ga nisu razumjeli ili kada im se njegova misao činila dalekom. Tih je godina Franjo često odlazio u molitvu u samoći prirode. Odvojen od svega i od svijui, Franjo se pripremao za najintimniji susret s Kristom, susret koji se dogodio po snazi križa na brdu La Verna. U tom susretu Franjo je Krista molio da mu dade doživjeti ljubav i bol njegova križa, a on mu je tu molitvu uslišio u jednome jedinstvenome pečatu Kristovih rana koje su se čudesno pojavile na njegovome tijelu.

Ovakav Franjo, povučen u molitvu i raspet s Kristom na njegovome križu, podsjeća Crkvu našega vremena da je odgovor na mnoga naša pitanja u križu Isusovu i našem kršćanskom sjedinjenju s Bogom u molitvi, razmatranju i prihvaćanju žrtve. Dok se svijet kreće, kaže nam stara kršćanska mudrost, križ stoji kao sigurno sidro naših lutanja po nesigurnim morima života. Zato i Gospa u Međugorju svjedoči da je i križ na Križevcu bio dio njezinoga plana. Krist je križ izabrao i križem porazio svaku nejasnoću tame te oni koji njega slijede, poput Franje, moraju znati da je križ ne samo znak spasenja, nego i staza vječnoga života.

Franjo Asiški je ovo jako dobro znao. Njegovi životopisci nam govore kako je, kada više nije mogao govoriti, činio znak križa nad mjestima i nad ljudima koja su

Franjo vjerniku ovog i svakog vremena pokazuje da su nejasnoće i nemiri u kojima živimo plod naše usmjerenosti na manje bitno i naše zatvorenosti za ono što nam Bog sam daruje. Raspeti, siromašni i bolesni Franjo podsjeća Crkvu da je snaga njezina poslanja u molitvi i predanju, u vjernosti evanđelju, u križu Gospodinovu u kojem je naš jedini spas i naš jedini put.

mu bila na srcu. I snaga križa se nalazi upravo u ovoj neobičnoj stvarnosti. Po prihvaćanju svojega križa riječi postaju manje važne, a u nama raste predanje Božjem planu za nas i za svijet. Tada nam više nisu potrebne velike riječi, nego nam križ postaje odgovor na svako pa i najteže pitanje.

Pred kraj svojega života sveti je Franjo bio gotovo potpuno izgubio vid. Srednjovjekovna medicina nije mnogo mogla učiniti protiv mnogih bolesti koje su napale siromašnoga sveca, bolesti koje je pokupio negdje usput živeći u pokori, služeći siromahe, bolesnike i gubavce. Ipak, iako se u njemu gasila svjetlost vida očnjega, u njemu je rastao pogled vjere.

Čudesni paradoks Franjina života je da je on, bolesni slijepac na bolesničkoj postelji, spjevao najljepši himan pohvale Bogu u njegovim stvorenjima. Svoju dobro poznatu *Pjesmu stvorova* Franjo je naime napisao prije točno 800 godina, godinu dana prije svoje smrti. Iako slijepac, Franjo u stvorenome svijetu vidi ljepotu Božje stvaralačke moći i prepoznaje dubinu njegove otkupiteljske ljubavi. Franjo bolestan primjećuje toplinu sunca, sjaj zvijezda, čistoću vode, snagu ognja i vedrinu dana. Njegove oči, zatvorene za sve čari ovoga svijeta, otvorene su za iskustvo Božje blizine i prisutnosti u svijetu.

Franjo vjerniku ovog i svakog vremena pokazuje da su nejasnoće i nemiri u kojima živimo plod naše usmjerenosti na manje bitno i naše zatvorenosti za ono što nam Bog sam daruje. Raspeti, siromašni i bolesni Franjo podsjeća Crkvu da je snaga njezina poslanja u molitvi i predanju, u vjernosti evanđelju, u križu Gospodinovu u kojem je naš jedini spas i naš jedini put. Franjo nas uči da očima vjere možemo vidjeti i usred tame noći i usred poteškoća kojima smo izloženi. Na koncu, sveti je Franjo dokaz da Bog uvijek surađuje i na dobro okreće sve oni-

ma koji ga ljube. Temeljni zakon našeg predanja Kristu tako uvijek ostaje ljubav za Utjelovljenog Boga koji je *radi nas i našeg spasenja* podnio i sramotu križa.

Ovaj su Franjin primjer slijedili toliki franjevački sveci, a među njima i oni kojih se spominjemo kroz ovaj mjesec listopada, mjesec molitve svete krunice. Sveci su to koji su u svojem životu zaživjeli Franjin ideal i potpuno se predali istome poslanju, poslanju Crkve kroz molitvu, pokoru i vjernost evanđelju križa. Sveti Petar Alkantarski to je činio propovijedajući pokoru, sveti Ivan Kapistranski tom se poslanju posvetio u borbi za čistoću nauka i obrani kršćanske Europe od otomanskih hordi, a prvi franjevački mučenici ovom su pozivu odgovorili darujući svoj život na oltaru Kristovu. Na njih je, kako to svjedoče franjevački spisi, osobito bio ponosan sveti Franjo Asiški.

Mnogi sinovi i kćeri svetog Franje ovo poslanje pokušavaju živjeti i danas. Međugorje je otpočetak Gospinih ukazanja bilo blagoslovljeno franjevcima, svećenicima i časnim sestrama, koji su na poziv Gospodinov po porukama Kraljice Mira odgovarali jasnom vjerom i predanjem. I po njihovim je zaslugama međugorska duhovnost postala sigurno sidro Crkvi na morima svakojakih lutanja. Ususret 25. godišnjici njegove smrti, na osobit se način prisjećamo fra Slavka Barbarića koji je, poput svetoga Franje, u svojem životu zaživio susret s Gospodinom i od toga susreta živio te u tome susretu umro. Baš kao što je sveti Franjo umirući blagoslovio svoj grad, tako je i fra Slavko, uzdišući svoje posljednje uzdahe na Križevcu svojim predanjem blagoslovio sve koji su došli i dolaze poslije njega.

Franjo i Gospa. Gospa i Franjo još su se jednom tako zagrlili i grle se u Međugorju, gdje toplina Marijina bogomaterinstva i jasnoća Franjine ideje života zajedno svjedoče Crkvi našega vremena da postoji put koji vodi iz nejasnoće u istinu, da postoji snaga koja je odgovor svim našim pitanjima te da postoji barjak pod kojim se stječe vječna pobjeda – križ Gospodinov. ■

„NOTA KRALJICA MIRA” OTKRIVA ULOGU
TROJICE POSLJEDNJIH PAPA U MEĐUGORSKOM FENOMENU

NAJVAŽNIJA KNJIGA ZA MEĐUGORJE

**Darko
Pavičić**

Prošlo je godinu dana otkako je međugorski fenomen dobio najviši status u vrjednovanju ukazanja i nadnaravnih pojava tzv. „Nihil obstat“. Iliti ništa ne priječi. Odnosno, da nema zapreka pobožnosti koja se ondje odvija već 44 godine otkako su počela ukazanja 24. lipnja 1981. „Nihil obstat“ dodijelila je Međugorju jedna od najvažnijih vatikanskih kongregacija tj. po novome dikasterija – Dikasterij za nauk vjere. Kolika je ta odluka za sam Dikasterij bila važna pokazala je lani i činjenica da je ona objavljena na za to posebno upriličenoj jednosatnoj tiskovnoj konferenciji, na kojoj je sudjelovao prefekt Dikasterija za nauk vjere kardinal Victor Fernandez, tajnik Doktrinarnog odjela istoimenog dikasterija Armando Matteo te šef vatikanskih medija novinar Andrea Tornielli. Taj potez Vati-

kana omogućio je Međugorju da izađe iz desetljetne „sive zone“, koja mu je nametnuta stavom mjesnih hercegovačkih biskupa, koji su mu bili neskloni.

Međutim, upravo nakon godinu dana dobili smo važan uvid u nastajanje „Note Kraljica Mira“ koja je pratila „Nihil obstat“. Točnije, tek nakon što je izašla na hrvatskom jeziku i predstavljena u Međugorju, „Nota Kraljica Mira“ pokazala je put koji je prethodio „Nihil obstatu“.

A taj je put bio dug, a seže još u doba Benedikta XVI., koji je prve intervencije imao još u definiranju tzv. Zadarske izjave on- dašnje Biskupske konferencije Jugoslavije, koja nije dopustila da se u Međugorju događa bilo što nadnaravno, ali je preporučila pastoralnu i duhovnu pratnju. Silovitost protivnika Međugorja oslanjala se samo na prvi dio izjave, pa su se svim silama trudili zatrti međugorski fenomen, sve dok Benedikt XVI. nije osnovao 2010. posebno istražno vatikansko povjerenstvo. Ono je radilo četiri godine i zaključilo kako se već sad prvih sedam dana ukazanja može držati autentičnima, dok će se razdoblje od tada do danas i dalje pratiti i analizirati. Naprosto zbog činjenice da ukazanja traju i dan danas. Naime, od šestoro vidjelaca s početka fenomena, troje ih i svakodnevno i danas ima ukazanja u isto po- podnevno vrijeme kao i prvoga dana.

Nalaz te komisije trebao je biti opstruiran i to upravo iz on- dašnje Kongregacije za nauk vjere pod vodstvom kardinala Mu- llera, no to je spriječio papa Franjo, koji je kazao kako bi se tako obezvrijedio dobar rad vrsnih kardinala i teologa. Nakon što je naredio prefektu Kongregacije da mu ga preda, poslao je svojega izaslanika u Međugorje (mons. Henryka Hosera), kojega je ubrzo instalirao apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom u župi Međugorje. Time je župu podvrgnuo upravi Vatikana i izuzeo je

iz jurisdikcije mjesne biskupije, koja nad Međugorjem ima isključivo teritorijalnu nadležnost. K tome, papa Franjo ukida zabranu svećenicima u organizaciji hodo- čašća, koja je do 2019. bila na snazi.

Sve je to bio mučan i težak put do „nihil obstat“, kojim crkvena vlast još uvijek nije odobrila sama ukazanja, nego plodo- ve Međugorja i pastoral. Međutim, naj- jednostavnija logika kazuje da današnjeg pastoralu u Međugorju ne bi bilo da nije bilo ukazanja. Uostalom, sam Vatikan to potvrđuje iz mjeseca u mjesec, nakon što sadašnji apostolski vizitator mons. Aldo Cavalli odobrava poruku koju Gospa sva- kog mjeseca svijetu upućuje na ukazanju vidjelici Mariji Pavlović Lunetti.

Hrvatsko izdanje Note „Kraljica Mira“ profesorica s Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu s. Valerija Kovač i urednica knjige nazvala je „najvažnijom knjigom za Međugorje“. Da je to doista tako svjedoče mnogi njezini dijelovi, a svima koji desetljećima prate međugorski fenomen zacijelo je najzanimljiviji onaj dio o stavovima trojice posljednjih papa o Međugorju.

O tome u Noti „Kraljica Mira“ progo- vara kardinal Fernandez. On prvo iznosi stav pape Ivana Pavla II. o međugorskom

fenomenu, otkrivajući javnosti nepoznate detalje:

“Dana 6. srpnja 1995. bio je najavljen posjet Ivana Pavla II. Međugorju, tijekom njegova apostolskog putovanja u Sara- jevo. Papa se u nekim privatnim pismima zapravo pozitivno izrazio o Međugorju i pokazao je želju posjetiti to mjesto. Oba- viješten o tome, mons. Perić, mostarski biskup, zamolio je tadašnju Kongregaciju za nauk vjere da izbjegne taj posjet.

Od posebne su važnosti dva pisma sve- tog pape Ivana Pavla II., iz kojih donosim neke odlomke:

“(…) Zahvaljujem Sofiji za ono što mi jav- lja o Međugorju. I ja **posjećujem ovo mje- sto svaki dan** kada molim: Ujedinjujem se sa svima koji ondje mole i ondje primaju poziv na molitvu” (Pismo od 8. prosinca 1992. Mareku i Sofiji Skmarnickidi, u Em- manuel Maillard, Il bambino nascosto di Medjugorje, Editrice Shalom, 2012.);

“Nažalost, nikad nisam bio u Međugor- ju, iako je **moj pogled usmjeren prema tome mjestu**. Recite ovo svojoj ženi. Gle- dam prema tamo i čini mi se da se ono što se danas strašno događa na Balkanu **ne može razumjeti bez Međugorja**.” (Pismo od 6. prosinca Mareku, Isto).

Prema nekoliko svjedoka, koji također ponavljaju ono što je rečeno u tim pismi- ma, sveti je Papa više puta izrazio snažnu želju posjetiti Međugorje.”

Evo i Fernandezova citata kardinala Jo- sepha Ratzingera:

„Imamo jasnu misao tadašnjeg kardina- la Ratzingera vezanu upravo za Međugor- je, koja datira još iz 1985. godine. Tadašnji prefekt Kongregacije za nauk vjere rekao je: ‘Jedan od naših kriterija je odvojiti as- pekt istinske ili navodne »nadnaravnosti‘ ukazanja od njegovih duhovnih plodova. Hodočašća drevnog kršćanstva išla su prema mjestima oko kojih bi naš suvreme- ni kritički duh ponekad bio u nedoumici u pogledu ‘znanstvene istine’ tradicije koja je s njima povezana. To ne umanjuje činje- nicu da **su ta hodočašća bila plodono- sna, korisna i važna za život kršćanskog puka**. Problem nije toliko u pretjeranoj modernoj kritici (koja završava, među ostalim, u jednom obliku nove lakovjer- nosti), koliko u **vrjednovanju vitalnosti i pravovjernosti vjerskog života koji se razvija oko tih mjesta**.’

Vidite, u ovom se odlomku kardinal Ratzinger koristi izrazom »oko«. U nedav- no objavljenim Normama kaže se »usred“, ali u konačnici se potvrđuje ista stvar: ako se izuzme pitanje podrijetla ukazanja, nadnaravno ili ne, što se zapravo događa ‘oko’ ili ‘usred’ Međugorja? Postoji li du- hovna vitalnost, vjera, obraćenje, pozitivni

plodovi? Vidi li se da Bog čini dobre stvari? Ne kažemo da to čini ‘zbog’ niti ‘preko’ ukazanja, o čijem podrijetlu ne izražavamo pra- vorijek. Taj kriterij tadašnjeg kardinala Ratzingera jednak je krite- riju pape Franje i on se primjenjuje u ovoj Noti”, veli Fernandez.

Nakon što se vidi da su pape Ivan Pavao II. i Benedikt XVI. bili skloni međugorskom fenomenu, prefekt Dikasterija za nauk vje- re kardinal Victor Manuel Fernandez podastire dokaze kako je papa Franjo bio ključan za rješavanje pitanja Međugorja. Daka- ko, pomogli su mu u tome stavovi njegovih prethodnika, no od- luka da spasi Međugorje od protivnika bila je isključivo njegova.

„Videnje pape Franje vrlo je eksplicitno u riječima izgovorenim na povratku iz Fatime 2017.“, veli Fernandez i citira papu Franju s tiskovne konferencije tijekom povratnog leta iz Fatime 13. svib- nja 2017.:

Međugorje: utemeljena je komisija pod predsjedanjem kardi- nala Ruinija. Utemeljio ju je Benedikt XVI. krajem 2013. ili po- četkom 2014., dobio sam rezultat od kardinala Ruinija. Komisija dobrih teologa, biskupa, kardinala. Dobrih, dobrih, dobrih. Rui- nijevo izvješće je **jako, jako dobro**. Zatim, bilo je nekih sumnji u Kongregaciji za nauk vjere te je Kongregacija ocijenila prikladnim poslati svakom od članova [...] također i mišljenja koja su se činila protivnima Ruinijevu izvješću. [...] To mi se nije činilo ispravnim: bilo je kao da se stavlja na licitaciju – oprostite mi na izrazu – Ru- inijevo izvješće, koje je bilo **vrlo dobro napravljeno**. [...] Prava i stvarna bit Ruinijeva izvješća je: duhovna činjenica, pastoralna činjenica, ljudi koji tamo odlaze i obraćaju se, ljudi koji susreću Boga, koji mijenjaju svoje živote... Za to **ne postoji čarobni šta- pić i ta se duhovno-pastoralna činjenica ne može poreći**“ (Ti- skovna konferencija Svetog Oca tijekom povratnog leta iz Fatime 13. svibnja 2017. godine).

„Papa Franjo je na toj tiskovnoj konferenciji također rekao da je odlučio imenovati posebnog izaslanika koji će vidjeti stvari na licu mjesta, kako bi onda mogao nešto reći o tome. Kada je njegova ekscelencija mons. Henryk Hoser imenovan posebnim izaslanikom Svete Stolicе ‘da ispita’ situaciju u Međugorju, po- znato je da su zaključili njegova ispitivanja, nakon što je neko vrijeme živio u Međugorju, bili vrlo pozitivni, na liniji Ruinijeva izvješća“, navodi kardinal Fernandez, dodajući kako godinama kasnije, sadašnji apostolski vizitator njegova ekscelencija mons. Aldo Cavalli, iako ne želi dati mišljenje o nadnaravnosti poruka, također ima vrlo povoljno gledište, proizašlo iz iskustva sazeleg na licu mjesta.

„Prije nekoliko dana sam, naime, dugo razgovarao s njim i ispri- čao mi je svoj svakodnevni život u Međugorju, koje je po njemu oaza mira i vjere u kojoj Bog, preko Kraljice Mira, čini mnogo do- bra. Tu su i bezbrojni pozitivni plodovi koji su se proširili po cije- lom svijetu, što papa Franjo dobro zna“, veli kardinal Fernandez, dodajući kako je 14. siječnja 2019. objavljena odredba Svetoga Oca prema kojoj je »moguće organizirati hodočašća u Među- gorje, uz uvjet da se pazi da ih se ne bi protumačilo kao potvrdu nadnaravnih događaja“.

„Iz onoga što smo dosad vidjeli, možemo zaključiti kako je ono što se ističe kod svih papa stav velikog poštovanja pred tako raširenom pobožnošću među Božjim narodom, što se pretvara u analizu pozitivnog duhovnog fenomena koji se događa u srcu ljudi, a ne u zaključak o nadnaravnom podrijetlu toga fenomena ili ne“, navodi kardinal Victor Manuel Fernandez, prefekt Dika- sterija za nauk vjere.

Zanimljivo je, kako uočava s. Valerija Kovač, da sama „Nota Kraljica Mira“ započinje vrlo svečano: „Stigao je trenutak da se zaključi duga i složena povijest oko duhovnih fenomena Me- đugorja. Radi se o povijesti koju su pratila mimoilazna mišljenja biskupa, teologa, povjerenstava i analitičara.“

„Nakon toliko godina došlo je vrijeme da se vjernicima dađe jedno mjerodavno, teološki i duhovno utemeljeno usmjere- nje kako se odnositi prema Međugorju, a ono nadopunjuje sve prethodne pozitiv- ne odluke oko Međugorja koje je zadnjih godina donio papa Franjo“, napisala je u pogovori knjige s. Valerija Kovač ističući kako je „jedno malo obično selo u Herce- govini, u kojem su 1981. godine započeli neobični i izvanredni doživljaji šestoro djece, preživjelo kroz 43 godine različite promjene koje su se zbile kako na lokal- noj tako i na univerzalnoj razini Crkve i svijeta“, veli ona.

„Štoviše, postalo je fenomen svjet- skih razmjera jer je u Međugorje dosad hodočastilo više desetaka milijuna ljudi. Upravo te činjenice – njegova trajnost postojanja i širenje diljem svijeta kao i vidljivost njegovih duhovnih plodova, koji nisu nužno vezani za sama navodna uka- zanja – više nije bilo moguće ne vidjeti. Međugorje nije ostalo samo župa u u- bičajenoj strukturi Katoličke Crkve nego se preobrazilo u duhovnu oazu za ljude iz cijelog svijeta koji hodočasteći tamo žele naći orijentire za svoj život i otkriti možda već zaboravljenu poruku kršćanske vjere. Na pozadini zaborava Boga, što obilježava današnji svijet, Međugorje se doživ- ljava kao sveti prostor koji budi čežnju za Bogom i u kojem se događaju mnoge duhovne promjene u onima koji se njime nadahnjuju“, kaže s. Valerija Kovač, doda- jući kako je to možda najveća neobičnost međugorskog fenomena: da se u njemu odvija sasvim uobičajena katolička lita- rgija i pobožnost te da se u njemu doga- đaju naizgled veoma uobičajeni plodovi Božje milosti, koji nisu rezervirani samo za izvanredne duhovne ekstaze, nego su namijenjeni svakodnevnom životu vjere.

„To bogatstvo duhovnih plodova, koji se događaju »usred« međugorskoga feno- mena, jedan je od razloga za najpozitiv- niju ocjenu Dikasterija za nauk vjere, jer negativnih plodova, kako je istaknuo kar- dinal Fernández, diljem svijeta je bilo vrlo minimalno. S tim naglaskom, Nota »Kralji- ca Mira« u skladu je s važećim Normama za postupanje u razlučivanju navodnih nadnaravnih fenomena u kojima je po- maknut fokus s pitanja o nadnaravnosti na duhovne i pastoralne učinke nekoga navodnog nadnaravnog događaja“, navo- di s. Valerija Kovač ističući kako „Nota Kraljica Mira“ čini prekretnicu koja upu- ćuje u pravi smjer dosadašnju povijest i prosudbe o Međugorju te samo mjesto predstavlja kao mjesto molitve i duhovne izgradnje za sve one koji se utječu Majci Božjoj, Kraljici Mira.“ ■

VRIJEME JE...

Paula Tomić

Vrijeme. Riječ o kojoj razmišljamo najčešće u kontekstu prognoze vremena, odnosno atmosferskih prilika koje bi nas mogle zateći danas ili u dogledno vrijeme. Ovim vremenskim prognozama bombardirani smo neprestano i čini se kako više ne možemo ni živjeti bez njih, jer po njima planiramo svoju odjeću, aktivnosti pa i raspoloženja. Prognoze vremena na kraju postaju izlike i za držanje ljudi pod kontrolom i strahom, posebno kad sa svih medijskih platformi zagme upozorenja poput: 'pripremite se za najhladniju zimu, dolazi oluja stoljeća, pogledajte što se kreće prema našim krajevima i sl.'

Ove prognoze atmosferskog vremena nije da nisu važne, dapače, od koristi su nam kako bi unaprijed zaštitili naša tijela i imovinu. Toliko ih pratimo, čitamo, slušamo, kako bi osigurali ono što je prolazno, da je stvarno velika žalost što se jednako tako ne brinemo za one druge, prognoze evandeoskog vremena kojima trebamo štititi nešto puno važnije, ono što je vječno, a to je naša duša. Isus u Evanđelju i Gospa u svojim porukama govore o toj drugoj kategoriji vremena – vremena koje nam je Bog dao kako bismo radili na našem vječnom spasenju, kako bi rasli u ljubavi i svetosti.

Gospa i vrijeme

U zadnjoj Gospinoj poruci koja se sastoji od jedne rečenice i njezina zahvalnog pozdrava, riječ vrijeme se spominje čak dva puta. Što znači da je jako važno. Svi vidimo u kakvom vremenu živimo, da su iskre rata i nemira gotovo u svakoj državi, na svakom kontinentu. Bijes, ljutnja, nezadovoljstvo, nemir, osveta, sebičnost, neproštanje – naprosto eksplodiraju iz srca ljudi oko nas i u svijetu. Zato ni ne začuđuje što se tako snažno ova duhovna stanja duša materijaliziraju i u stvarnim političkim zbivanjima. Sotona, ubojica života, hranjen ubijanjem nevinih u abortusima, eutanazijama, ratovima... jače nego ikad pokazuje svoju zatornu moć i pustoši obitelji, Crkvu, prirodu i narode...

Karakteristika vremena jest da se u vremenu mogu donositi odluke. U biv-

stvovanju nakon smrti više ne mogu. Tamo se žanje ono što se za života posijalo: ljubavlju, žrtvom, molitvom, umiranjem vlastitom ja, egu, grijehu... Zato nas Gospa podsjeća kako se važno odlučiti svoje vrijeme ne tritati na ispraznosti, nego na ono što je korisno za osobni rast u ljubavi. Srce ispunjeno ljubavlju onda ne misli na sebe, nego se brine za boljitak bližnjih i svijeta općenito. I tako stvara mir, a mir osigurava život. „Put ljubavi je put života!“ – pisao je fra Slavko.

Ono najvrijednije što čovjek ima je upravo vrijeme. Jer samo je ono njegovo i može birati kome će ga dati. I u njemu sebe. Hoće li ga trošiti za svoje „ja“ koje će na kraju biti sahranjeno u zemlji i postati 'prah zemaljski', ili će ga trošiti na druge, pa tako postati 'blago na nebesima'.

Gospa i molitva

Gospa nam savjetuje da naše vrijeme trošimo za molitvu. Zašto? Zato što se u molitvi spajamo s Božjim vremenom i dotičemo vječnost. I tako nam duša postaje kanal po kojem se Božja vječnost ugrađuje u zemaljsko vrijeme. Božanska vječnost je sama ljubav, sklad, mir, radost, blagoslov... Zato je molitva tako važna i zato se često toliko trebamo 'boriti' za trenutak molitve.

Međugorje je od početka Gospinih ukazanja bilo mjesto molitve. Dapače, bilo je još i prije ukazanja, jer je Gospa upravo molitvu i vjeru ovdašnjeg puka istaknula kao razlog svog dolaska u ovaj kamenjar. Fra Slavko i franjevci na početku ukazanja u objašnjavanju Gospine škole života i ljubavi, u objašnjavanju kako biti hodočasnik i kako hodočastiti u Međugorje, uvijek su isticali važnost višednevnog boravka na ovim svetim molitvenim mjestima. Na vremenu koje treba provesti u zajedničkoj i osobnoj molitvi, sakramentima, na tome koliko je važno hodaње do Brda, do crkve, jer sve to vrijeme bivstvovanja, disanja, penjanja, klanjanja, sjedenja, spuštanja, slavljenja... je vrijeme u kojem se daje veća mogućnost Milosti kako bi ona lakše djelovala i zatvorena, kamena ljudska srca 'rastalila' snagom Gospine majčin-

ske ljubavi te otvorila za dodir s Božjom iskrom koja poziva na obraćenje. Neka da su hodočašća u Međugorje bila doista hodočašća samo u Međugorje, samo Gospi.

Hodočašće ili turistički obilazak?

Na žalost, danas, kako se vrijeme ubrzalo, a onda skupa s njim i ovaj novi 'tehnoški i digitalizirani' čovjek, možemo vidjeti kako međugorski hodočasnici sve više postaju međunarodni turisti. Koliko je 'Nihil obstat' donio dobroga (hodočašća organizirana od strane župnika, biskupa, puno ljudi koji dolaze po prvi put), toliko je donio i lošega. Naime, nakon vatikanskog odobrenja kako u Međugorju nema ničeg lošeg, Međugorje je od mnogobrojnih svjetskih turističkih agencija uvršteno u redovan turistički plan obilaska poznatih evropskih svetišta. A još ove Jubilarne godine, brojnim 'Hodočasticima nade' u Rim, zgodno je u prolazu za Mostar, Sarajevo ili Dubrovnik, na dan ili dva skoknuti malo i do Međugorja. Tako umjesto hodočasnika, sve više imamo turiste, koji dođu, prođu i slikaju. Bez vremena, s malo molitve, bez pravih objašnjenja, jer su nerijetko vodiči ovim grupama strani „Tour lideri“ koji skoro ništa ili jako malo znaju o Međugorju, a nerijetko su ili ateisti, pripadnici nekih drugih religija ili vjeruju samo u 'energuju'.

Slika ili iskustvo?

Gospa nam već 44 godine govori. Počela je s puno uputa svakoga dana, pa je smanjila kad je vidjela da je vjernički puk ne slijedi. Nastavila je zatim porukom za župu i svijet jedanput mjesečno, a zadnji nam se put tako obratila s jednom rečenicom. Možda to znači da je svjesna toga kako je sad uopće više ne slušamo, jer se važnije naslikavati tamo gore na Brdu pokraj Njezina kipa, jer 'što nije na mreži, nije se dogodilo' – izreka kaže.

Ipak, još imamo vremena za isključiti se iz te mreže svijeta i uključiti se u nebesku mrežu koja se stvara molitvom. Jer, vrijeme je... ■

HODOČAŠĆE 'Udruge žena i djevojaka Kraljev Vrh' u Međugorje

'Udruge žena i djevojaka Kraljev Vrh' u općini Jakovlje pokraj Zagreba osnovana je 1998. godine s ciljem unapređenja društvenih interesa mladih, te poticanja i razvijanja čovječnosti i ljubavi prema djeci i odraslima, a napose ljubavi prema domovini. Već 27 godina rade za 'opće dobro' njihova mjesta i općine. Predsjednica udruge je Jasminka Pušek.

Dopredsjednica udruge Mirjana Kostanjić ističe kako je sve krenulo s ljubavlju i srcem prema djeci i njihovom mjestu. Motiviralo ih je to što su dječaci imali nogometni i vatrogasni klub, a djevojčice su ostajale malo po strani. Tako da su njih par žena željele pokrenuti nešto lijepo i dobro za cijelu njihovu okolinu, potaknuti ljude da se međusobno druže, znači za djecu, mlade, ali i za stare. Svaka članica dala je nešto od sebe jer sve članice udruge su jako kreativne. Od pisanja igrokaza za djecu, glume i rada s djecom do radionica, igraonica i prenošenja starinskih vještina i tradicije. Osim organiziranja priredbi za sve katoličke blagdane, pripreme djece za primanje sakramenata u župi, organiziraju različite humanitarne akcije, pomažu stradalima u potresu ili poplavi, te ljudima koji su u potrebi. Posjećuju nezbrinutu djecu u domovima te stare i nemoćne i hodočašća u mjesta koja su posebno važna za hrvatski vjerski i nacionalni identitet, poput Vukovara, Krašića....

Vjera im je svima jako bitna, tako već 20 godina svake godine dolaze na hodočašće u Međugorje. Osim 'udrugešica' s njima su i svi njihovi prijatelji i podupiratelji udruge. Jasminka je posebno ponosna što u udruzi i na hodočašću imaju različite generacije osoba, tako su ona nekadašnja djeca o kojima se u udruzi brinulo, sada mlade majke sa više djece kao članice udruge i brinu se o svojoj i drugoj djeci.

U Međugorju su i Jasminka i Mirjana doživjele puno trenutaka milosti. Obje im je susret s Gospom i vjera u Boga pomogle prihvatiti i iznijeti neke osobne križeve. Za Jasminku je to bila nesreća sa sinom, kad mu je puknula aorta i nitko mu nije davao šanse za preživjeti. Ipak se po molitvama mnogih dogodilo "čudo" i sin joj je danas s njom ovdje na hodočašću.

Mirjani je susret s Gospom u Međugorju pomogao u prihvaćanju bolesti koju su joj doktori dijagnosticirali kao "skleroza multipleks". Pronašla je snagu u uključivanju u Udruhu, a rad s djecom i s ljudima bili su joj kao terapija. Na kraju, dijagnoza je bila kriva, pa iako ima poteškoće, u službu drugima, zaboravlja na njih.

Svi hodočasnici se slažu da se nakon dolaska u Međugorje kući vraćaju s nekom novog snagom za ići dalje kroz život, a iako drugačiji, svaki put kad dođu ovdje, osjećaju se kao kod kuće. ■

Statistike za rujan

Broj podijeljenih sv. pričesti: 250 000
Broj svećenika koncelebriranih: 6185 (206 dnevno)

Biskup i hodočasnici iz Južne Afrike u Međugorju

Južna Afrika, službeno Republika Južna Afrika, ranije poznata kao Južnoafrička Republika, država je na krajnjem jugu afričkog kontinenta, na obalama Atlantskog i Indijskog oceana. Graniči na sjeverozapadu s Namibijom, na sjeveru s Bocvanom i Zimbabveom te na sjeveroistoku s Mozambikom i Esvatinijem. JAR je jedina država Afrike koja je dio Grupe 20 najjačih ekonomija na svijetu. „Nakon protestantskih misionara koji su stigli iz Velike Britanije i Nizozemske, zemalja koje su bile njezini kolonizatori, kršćanski misionari su stigli najkasnije, tek polovinom 19. st. Ipak, danas kršćanstvu pripada oko 7% populacije, Crkva je mlada, ali poletna i brojna – rekao nam je Günther Simmermacher, izdavač i autor najvećeg katoličkog magazina u Južnoj Africi The Southern Cross (www.scross.co.za).

Osim svog angažiranog rada u novinarstvu, Günther je i angažirani vjernik laik te, zajedno sa svojom suprugom, i organizator hodočašća. Tako je u Međugorju već bio dva puta (prvi put 2022. i svaki put je s grupom hodočasnika doveo i jednog južnoafričkog biskupa.

Ovoga puta je s grupom od 50 hodočasnika koji dolaze iz svih krajeva Južne Afrike, a nekolicina ih je iz Australije. Njihovo hodočašće koje je započelo 5. listopada s prvotnim zaustavljenjem u Rim i druga svetišta u Italiji u trajanju od šest dana, a zatim boravak u Međugorju, organizirala je agencija 'Fowler Tours' iz Južne Afrike.

U Međugorje su stigli u subotu 11. listopada u ponoć. U nedjelju su bili u Međugorju, u ponedjeljak idu u Mostar, u utorak su opet u Međugorju i u srijedu 15. listopada iz Dubrovniku polijeću kući.

Među hodočasnicima su i dvojica svećenika, od kojih je jedan msgr. Robert Mogapi Mphiwe, biskup biskupije Rustenburg na čijem je čelu od 2021. godine. Za biskupa Roberta je ovo prvi put u Međugorju, ali priznaje kako se mir i svetost mogu osjetiti posvuda, skoro su opipljivi – to mu je prvi dojam. Kaže da se još upoznaje sa ovim mjestom.

Günther piše članke o Međugorju još od 2000. godine kada je još bilo kontroverzno reći išta pozitivno o Gospinim ukazanjima. O Međugorju misli kao o svetom mjestu koje je posvećeno molitvom, vjerom i obraćenjem mnogobrojnih hodočasnika. Ljudi ovdje doista mogu osjetiti mir i ozdravljenje. Još se sjeća kako im je vidioc Jakov na prošlom hodočašću rekao kako „ukazanja ovdje nisu važna, poruka je najvažnija. Ovdje zvijezde nisu vidioci, nego je zvijezda Gospa, koja uvijek upućuje na Isusa. I odatle dolaze mir, obraćenje i ozdravljenje.“ ■

Predstavljanje knjige „Povratak ocu“ autora fra Zvonka Benkovića

Knjiga „Povratak Ocu – Ispovijesti Gorana Ćurkovića – od pakla grijeha do međugorskog čuda milosti“, autora fra Zvonka Benkovića, koja opisuje životnu priču Gorana Ćurkovića, predstavljena je 29. rujna 2025. u Dvorani svetog Ivana Pavla II. u Međugorju. Na promociji su uz autora sudjelovali i recenzenti fra Marinko Šakota i Matija Ricov te sam Goran Ćurković o čijem životu knjiga govori.

Goran Ćurković već je svjedočio na susretu molitvene karizmatске zajednice Nanovo rođeni iz Zagreba, gdje je ispričao svoje životno svjedočanstvo u detalje, a svjedočanstvo objavljeno prije 4 godine ima čak 2 milijuna pregleda. Ovo je prvi put da su njegove žive riječi pretočene u pisane, a sve zahvaljujući fra Zvonku Benkoviću koji je Goranovu životnu priču oblikovao u knjigu.

„Ovo nije neka fiktivna priča koja je napisana kao scenarij za neki film ili kazališnu predstavu, iako bi to mogla uskoro postati. Ovo je knjiga u kojoj su utisnute riječi koje opisuju trenutke iz stvarnog života. Govori o usponima

i padovima, traženjima i ispraznostima koji su glavnog lika dovela do pakla i na dno najvećega grijeha i ovisnosti. Njezin protagonist, iako to nikada nije ni sanjao da će postati ni javno govoriti o svemu, svojim životom svjedoči da je Bogu sve moguće i da samo jedan vapaj, samo jedan pogled iz najveće tame prema malenom tračku svjetlosti može donijeti spas. Spas koji je dug put izlaska iz vlastite tame na put milosti i povratka. Spas koji je jednoga dječaka, mladića i momka vratio Bogu Ocu, a onda su zajedno krenuli u potragu za ocem, onim zemaljskim koji je trajno bio odsutan“ – kazao je o knjizi njezin autor fra Zvonko Benković.

Govoreći o sadržaju knjige predstavljači su kazali kako ih dijelom svojih sadržaja podsjeća na Bibliju ili na Gundulićevu poemu „Suze sina razmetnoga“ te da knjiga o životu Gorana Ćurkovića naglašava kako je Bogu sve moguće.

Moderatorica programa bila je Sanja Pehar, a za glazbeni dio programa bile su zadužene sestre Ramljak. ■

Treća duhovna obnova u Međugorju za muškarce

Dvjestotinjak muškaraca iz svih krajeva Hrvatske, BiH i dijaspore, okupilo se na 3. duhovnoj obnovi u Međugorju za muškarce koji mole krunicu koja se za vikend, 27. i 28. rujna 2025. održala u prostorijama zajednice „Majka Kristina“ u Međugorju.

Duhovnu obnovu predvodio je mons. Marinko Miličević, a na njoj su izlaganja održali Darko Pavičić, novinar Večernjeg lista, i dr. sc. Krunoslav Puškar, voditelj bratstva „Vitezovi Bezgrješnog Srca Marijina“.

Duhovna obnova bila je namijenjena svim muškarcima koji mole krunicu, bilo privatno, bilo javno.

Program duhovne obnove započeo je u subotu u 7 sati ujutro molitvom križnog puta na Križevcu. U popodnevним satima mons. Marinko Miličević je govorio o moći svete krunice, a Darko Pavičić na temu Krunica u temelju međugorskog fenomena – početak, kontinuitet i nepokolebljivost. Dan je završio sudjelovanjem na molitvenom programu u župi sv. Jakova.

Nedjelja je započela u 8.30 sati molitvom svete krunice na Brdu ukazanja, a u 11.00 bila su svjedočanstva, razmjena iskustava i prijedlozi za narednu godinu. Duhovna obnova je završila u 12.00 svetom misom i posvetom Bezgrješnom Srcu Marijinu.

Bila je ovo još jedna lijepa prigoda posvijestiti si važnosti kada muškarac postane duhovni i molitveni vođa svoje obitelji. Njegova svetost i sigurnost koju daje svojoj ženi i djeci, temelj su vjere koju svi slijede. I statistike pokazuju kako 70% djece nastavlja živjeti vjeru u odrasloj dobi ukoliko im otac živi vjeru, a samo 20% ukoliko je samo majka praktična vjernica. ■

11. SLET zajednice „KRVI KRISTOVE“ u Međugorju

U Međugorju je od 26. do 28. rujna 2025. održan 11. SLET zajednice „KRVI KRISTOVE“. To je duhovna obnova koja se redovito jedanput godišnje održava za sve članove zajednice „Krivi Kristove“ koje se nalaze po cijeloj Hrvatskoj, a vode je svećenici iz Družbe Misionara Krvi Kristove.

Ovoga puta okupilo se oko 250 članova, i više svećenika, među kojima je bio i poznati misionar Krvi Kristove pater Stjepan Ivan Horvat. U programu su bile molitve na Križevcu, Brdu ukazanja, sudjelovanje na večernjem molitvenom programu u župi te zajednička sveta misa i klanjanje u subotu u 14 sati u vrtu sv. Franje u Majčinu selu, na kojoj su svi članovi učinili godišnju obnovu članstva. Krvi Kristova, pobjednice zlih duhova, spasi nas!

Barijere nadidene ljubavlju

Od 3. do 5. listopada 2025. godine, za 28 osoba oštećena sluha iz Zagreba i Varaždina, koje u svojoj svakodnevnoj komunikaciji koriste hrvatski znakovni jezik, organizirano je hodočašće u Međugorje. Odlazak gluhih osoba u Međugorje dugogodišnja je želja koju su poticali Marina Kubelka i Ivo Drinovac, a zatim s nestrpljenjem čekali mogućnost da im se na tom hodočašću priključi i vlč. Leonardo Šardi, povjerenik za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Varaždinske biskupije, kako bi im omogućio ravnopravno sudjelovanje u svim slavljinama i pobožnostima. Uz skupinu gluhih osoba, hodočašću se priključilo i nekoliko čujućih osoba koje su dijelile zajedništvo ovoga hodočašća. Nakon noćne vožnje, sudionici hodočašća su u ranim jutarnjim satima

sudjelovali u pobožnosti križnoga puta penjući se na brdo Križevac. Pomažući jedni drugima u usponu, zastali su kod svake postaje križnoga puta i razmatrali su Isusovu muku. Tekst postaje križnoga puta prevodio se na hrvatski znakovni jezik, a gluhe osobe su, na kraju svake postaje, zajedno molile molitve: Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu, na svojem materinjem jeziku. Svi hodočasnici, bez obzira na dob, popeli su se do samoga vrha, a najveća radost očitovala se u međusobnoj podršci koju su pružali jedni drugima. Po završetku pobožnosti i spuštanja s brda, hodočasnici su se odmorili, a u popodnevnom i večernjim satima sudjelovali su na molitvenom programu u Svetišću. Gluhe osobe pristupile su sakramentu svete ispovijedi. Za mnoge poseban i jedinstven trenutak jer su neki po prvi puta ovome sakramentu pristupili koristeći hrvatski znakovni jezik. Dolaskom na prostor svetišta uz župnu crkvu u Međugorju, gluhe osobe su sudjelovale na svetoj misi s okupljenim velikim mnoštvom. Dirljivo je bilo vidjeti kako osobe različitih država mole na svojem jeziku, a ove subote tom jeziku priključile su se i ruke koje su slavile Gospodina moleći molitvene obrasce svete mise. Nedjeljni jutarnji sati bili su namijenjeni za uspon na Brdo ukazanja.

Mnogi su krenuli na Brdo prebirući zrnca krunice i potom se zadržali u molitvi kod Gospina kipa. Osobe koje zbog opravdanih razloga nisu mogle krenuti na uspon, zastale su kod „plavoga križa“ i tamo se utjecali pod zagovor Nebeske majke Marije. Nakon kratke okrijepe, hodočasnici su se oprostili od međugorskog svetišta i krenuli prema drugom marijanskom svetišću – u Vepric, tzv. „hrvatski Lurd“. Po dolasku u svetište, razgledali su vanjski prostor, a potom se uputili u dvoranu u kojoj su slavili misu na hrvatskom znakovnom jeziku zbog kiše koja se spustila. Priključeni čujućim hodočasnicima po prvi put su sudjelovali na misi koja je u potpunosti bila slavljena na hrvatskom znakovnom jeziku te su na taj način mogli osjetiti ljepotu slavlja mise kojoj, nažalost rijetko, gluhe osobe mogu prisustvovati. Na kraju hodočašća, podijeljena su dirljiva svjedočanstva i zahvale gluhih osoba čujućima, ali i čujućih prema gluhima. Ostvareno je snažno zajedništvo u kojemu su govorne barijere nadidene ljubavlju. A gluhe osobe raduju se ponovnom slavlju svete mise na hrvatskom znakovnom jeziku koje se, prema dosad prikupljenim informacijama, slave povremeno samo u Splitu, Zagrebu i Varaždinu. ■

Povjerenstvo za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Varaždinske biskupije

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Franjo je znao da ne ćemo zalutati ako se držimo Marije

U predvečerje 3. listopada 1226. godine u crkvi svete Marije Anđeoske u Asizu preminuo je sveti Franjo, otac triju franjevačkih redova i ponizni ljubitelj svih Božjih stvorenja. Do današnjih dana među braćom ostalo je sjećanje na Franjin prelazak sa svijeta k Ocu na nebo te ga iznova i na njegov način obredom obnavljaju. Na uoćnicu svetkovine sv. Franje 3. listopada franjevačka obitelj diljem svijeta slavi obred preminuća svetoga Franje, ili kako se još naziva Transitus. Prije obreda preminuća u crkvi sv. Jakova u Međugorju održan je redoviti molitveni program, kao i svaku

večer. Svetu misu predslavio je međugorski župni vikar fra Ivan Hrkać uz koncelebraciju 79 svećenika, a krunicu je predmolio fra Karlo Lovrić.

U svojoj homiliji fra Ivan je osvrćući se na evanđeoski ulomak u kojem Isus govori „jao“ galilejskim gradovima Korozainu, Betsaidi i Kafarnaumu, kroz koje je prolazio, činio čuda i ozdravljenja, propovijedao...

„Taj jao nije neka prijetnja, nego taj jao označava jedan žalosni usklik, jednu žalost koju Isusovo srce trpi zbog onih koji ne povjerovaoše, koji se nisu obratili. I taj jao se najviše očituje zato što Isus govori Židovima, narodu koji vjeruje izabranom narodu i uspoređuje ih s dva poganska

grada, koji vjeruju u više bogova koji nisu upoznali Boga i kaže da će ta dva grada lakše na sudu proći nego ovi nabrojani galilejski gradovi“, rekao je fra Ivan Hrkać, naglašavajući kako smo primili krštenje, svetu, pričest, ispovijed, krizmu, što je znak Božje prisutnosti u našem životu.

Na blagdan svetog Franje hodočasnici su u Međugorje stigli iz Španjolske, Italije, Albanije, Francuske, Koreje, Latvije, Poljske, Irske, Engleske, SAD-a, Kanade, Austrije, Njemačke, Švicarske, Crne Gore i Hrvatske (Zagreb, Slavonski Brod, Ivanac, Donji Miholjac i Kraljevac na Sutli) kao i brojni domaći hodočasnici iz BiH.

Sv. misu u 11 sati predslavio je međugorski župni vikar fra Antonio Primorac.

Na početku svoje homilije osvrnuo se na Isusove riječi iz evanđelja koje nam Crkva donosi za današnju svetkovinu, svetkovinu svetog Franje: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima“, rekao je fra Antonio pa nastavio kako kad promatramo život svetog Franje vidimo poniznost i ustrajnost, ali vidimo i da je bio grešan i običan čovjek kao svi mi.

„Na nama danas je odluka: Hoćemo li se svi mi poput Franje trgnuti oda sna? Hoćemo li se i mi poput Franje zagledati u Kristov križ i krenuti putem svetosti? Ova djeca mogla bi nam biti primjer pa da i mi prvi put krenemo učiti od malenih, da i mi postanemo nesebični, radozni, iskreni, da i mi postanemo razigrani na hvalu i slavu Presvetoga Trojstva. Franjo je znao, ako se čovjek, ako se fratar, ako se kršćanin, vjernik drži Marije, ne će zalutati. Tko se utječe pod njezin

zagovor, pod njezin majčinski plašt, ne treba se čega bojati. U njezinoj poniznosti i poslušnosti prepoznao je putokaz vlastitog života, tako je i on sam postao svjetlo mnogima koji su bili u tami. Nasljedovati Franju znači prihvatiti taj jaram, prihvatiti taj slatki teret, slatki križ, koji će nam postati izvor i snaga“, rekao je fra Antonio Primorac pa zaključio pozivom da nas i „danas sveti Franjo, svojim primjerom, svojom ljubavlju prema nebeskoj majici, sve povede Kristu, da i mi ostvarimo ideal malenosti, ideal poniznosti, da budemo radosna djeca Božja, da budemo radosni nasljedovatelji njegovi“.

Neobraćeni smo ako naš život nije utemeljen na evanđelju

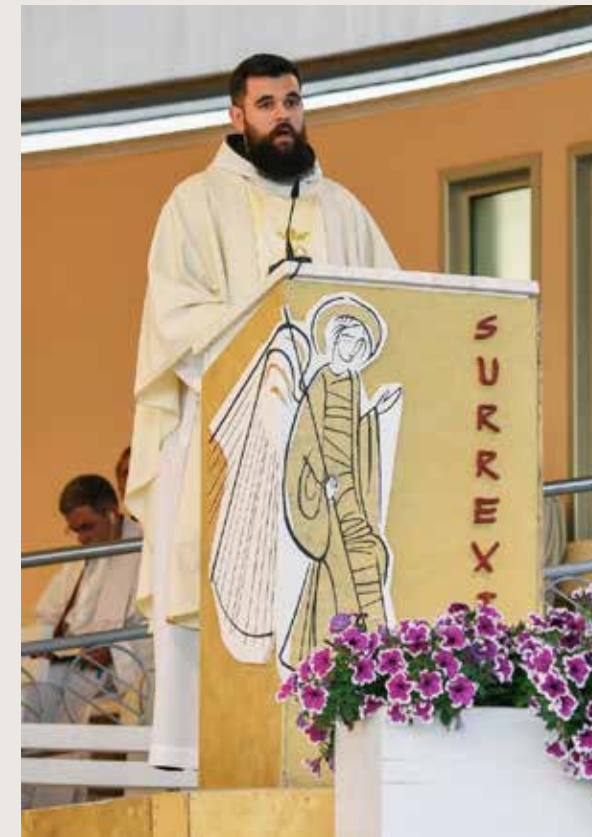
Središnju večernju svetu misu na vanjskom oltaru predslavio je župni vikar u Međugorju fra Josip Stanić uz koncelebraciju 77 svećenika i uz mnoštvo vjenrika.

Na početku svoje homilije zapitao se zašto uopće slavimo svece pa nam je donio rečenicu iz jedne od opomena svetog Franje u kojoj kaže: „Velika je sramota za nas sluge Božje što su sveci činili djela, a mi želimo odatle primiti čast i slavu samo pripovijedajući ih i propovijedajući o njima.“

Kazao je i kako smisao štovanja svetaca nije da se samo divimo onome što je Bog učinio u životu nekoga od njih nego da bismo ih nasljedovali.

„Kada govorimo o svetom Franji, mogli bismo izdvojiti puno toga po čemu bismo mogli nasljedovati njegov život. Mogli bismo izdvojiti sve važne teme koje postoje u duhovnosti i teologiju, i u životu Crkve i povezati ih s njegovim likom i djelom“, rekao je fra Josip naglašavajući kako je prvo po čemu ga možemo nasljedovati ustrajanje na pokori i obraćanju.

„Ali ta pokora ili obraćenje ne znači samo nekakve pokorničke religijske prakse. Kao kada netko kaže: 'Nisam postio, sad postim'. Kad Franjo govori o pokori,

on misli na evanđeoski vid pokore, a ona znači promjena pameti, promjena načina razmišljanja, promjena logike po kojoj ja organiziram svoj život. Kao što nas korizma poziva: 'Obrati se i vjeruj evanđelju'. To znači da sam neobraćen ako ne vjerujem evanđelju, odnosno ako ono na čemu je utemeljen moj život nije evanđelje nego bilo što drugo“, kazao je fra Josip, dodajući kako smo na putu Evanđelja i pokore kada slušamo Božji glas pa pred nas stavio primjer svetoga Franje koji je: 'Gospodine, što hoćeš da učinim?', a o tome je govorio i sveti Pavao: „Ne suobličujte se ovomu svijetu, nego se preobrazujte obnavljanjem svoje pameti da možete razabirati što je volja Božja, što li je dobro, Bogu milo, savršeno.“ (Rim 12,2)

„Razlika između svetaca i onih koji nisu sveti je u tome što su sveti vršili Božju volju, a oni koji nisu sveti svoju“, rekao je fra Josip, a iznoseći pojedinosti iz života svetog Franje, svoju homiliju zaključio je Franjinim riječima: „Započnimo, braćo, služiti Gospodinu Bogu, jer do sada jedva da smo malo ili ništa napredovali.“ ■

Tekst: Velimir Begić

ZAVRŠENA 4. DOMOVINSKA DUHOVNA OBNOVA U MEĐUGORJU

NA PRIMJERU BL. ALOJZIJA STEPINCA RADITI NA OSOBNOJ SVETOSTI

U Međugorju je od petka pa do nedjelje, od 10. do 12. listopada 2025., održana 4. Domovinska duhovna obnova u organizaciji Bratovštine Marijanski zavjet za Domovinu i u suradnji s Kronicom Hrvata svega svijeta. Sudionicima, njih dvjestotinjak prijavljenih, čiji je broj varirao svakoga dana, kroz nagovore su se obratili predavači i duhovnici fra Jozo Grbeš, don Damir Stojić, pater Stjepan Ivan Horvat i pater Ivan Ike Mandurić.

Ove je godine poseban naglasak stavljen na dublje upoznavanje s likom i domoljubljem blaženog kardinala Alojzija Stepinca, čiji nas primjer vjere i ustrajnosti i danas snažno nadahnjuje, pa je za geslo uzet slogan „U tebe se, Gospodine, uzdam!“.

Katarina Škrabo, jedna od koordinatorica Marijanskog zavjeta za Domovinu i članica organizacijskog tima ove 4. Domovinske duhovne obnove, pojasnila nam je kome je namijenjena ova duhovna obnova: „Ova duhovna obnova otvorena je za sve, i za naše članove, i za sve one koje zanimaju domoljubne i vjerske teme. Također je otvorena za sve uzraste i za sve one koji podupiru misiju Marijanskog zavjeta za Domovinu.“

Zatim nas je podsjetila koji je cilj Marijanskog zavjeta za Domovinu: „Cilj Marijanskog zavjeta za Domovinu je prven-

stveno zahvala Gospi što nas je čuvala u našem obrambenom, Domovinskom ratu. Našim hodom, Zavjetnim hodočašćem kroz njezina svetišta u Hrvatskoj te Bosni i Hercegovini, koje traje od druge subote u lipnju do kraja kolovoza, želimo naše ljude upoznati s njenim svetištima i u njima joj se pomoliti i zahvaliti. Pomoć nam je potrebna i danas, dok nastojimo graditi bolju budućnost temeljenu na kršćanskim vrijednostima. Zavjetovani u ovom hodu, molimo Božje oprostjenje te da nam udijeli mir, snagu, vjernost i svaku milost koja nam je potrebna za obnovu Hrvatske.“

Prvog dana duhovne obnove, koja se odvijala u žutoj dvorani Ivana Pavla II. u župi, don Damir Stojić, vojni kapelan na Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman“ u Zagrebu, govorio je na temu „U tebe se, Gospodine, uzdam!“.

Između ostalog je rekao: „Prvo, trebamo se okrenuti Bogu. Uvijek kažem ljudima da odvoje vrijeme za Boga. Odvojiti vrijeme za Boga znači otkinuti vrijeme od svog vremena i dati to Njemu, drugim riječima – molitva i zajedništvo. Unutar zajedništva Bog progovara kroz nauku Crkve, sakramente... Na taj način Mu se približiš, i kad si Mu bliže, još više želiš biti s Njim. Tada Ga je lakše čuti i lakše se pouzdati u dragoga Boga.“. Njegovo drugo predavanje nosilo je naslov: „Moja je savjest čista: kušnje i vjernost“. Posebno se osvrnuo na to kako prepoznati i nadvladati napasti koje udaljavaju od vjere, osobito u današnjem vremenu: „Mislim da je prva pretpostavka zajedništvo. Kada je čovjek sam, on postane sam sebi kriterij, ali kad ima još jednu, dvije ili tri

osobe, oni postaju korektiv. I zato ogromna, ogromna napast koju danas vidim je taj individualizam. Kad si ti sam, onda lakše stvaraš svoj kriterij, oblikuješ svoju savjest po svojoj volji i nemaš korektiv. Zato se kušnje i napasti lakše mogu savladati u zajedništvu Crkve. Potičem ljude da nađu duhovnika, jer duhovnik baca svjetlo na ono što je od Boga, a što ne – i tako možemo izabrati ono Božje.“

Drugo je predavanje imao fra Jozo Grbeš, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije koji je istaknuo kako su „duhovne obnove zapravo odskočna daska, jer mislim da je to svakome jako važno. Mi živimo u vremenu brzih zaborava, u vremenu digitalnog svijeta... Ta duhovna osveženja sigurno pomažu čovjeku da dobro stane na noge. Tako da je većini ljudi duhovna obnova jedna odskočna daska da mogu živjeti dobro“, kazao je fra Jozo o želji vjernika za dubljim odnosom s Bogom kroz duhovne obnove i poslao poruku onima koji traže smisao, nadu i povjerenje u teškim životnim trenucima: „Ja bih rekao ljudima, živite istinu, onda ćemo postati autentični. Kad smo autentični, bit ćemo ono što je Bog namijenio za nas, bit ćemo originalni, nećemo biti kopije i bit će nam dobro živjeti u našoj koži. I onda je čovjek u sebi i sa sobom dobro posložen, i lijepo mu je biti ono što ono jest.“

Poslijepodnevni program sastojao se od molitve na Brdu ukazanja te od večernjeg molitvenog programa u župi.

U subotu, drugi dan duhovne obnove, kroz jutro je bila molitva križnog puta na Križevcu, a popodne su bila predavanja koja su imali p. Ivan Ike Mandurić na

temu „Imati i držati se dragog Isusa, kako je sve onda lako!“ te p. Stjepan Ivan Horvat na temu „Gledaj gore prema nebu i ne boj se!“. On je istaknuo kako nije dovoljno biti samo dobar čovjek, nego je naš primarni poziv svetost – živjeti u skladu s onim što Bog od nas traži, a ne ljudi. Dan je ponovno završio večernjim molitvenim programom u župi.

Treći dan, u nedjelju, program duhovne obnove održan je u Majčinom selu u Međugorju. Započeo je slavljenjem koje je vodila Tamara Perc, akademska glazbenica, gitaristica i kantautorica, ujedno zadužena za glazbeni dio programa. Nakon toga uslijedila su svjedočanstva članova i hodočasnika Marijanskog zavjeta za Domovinu, a potom predavanje p. Ikea na temu „Zavjet i savez“. Cjelokupni program zaokružen je svetom misom u 11 sati.

„Zahvalni smo svim predavačima što su se rado odazvali i tumačili nam značaj blaženog Alojzija Stepinca, nekad i danas. Svoja izlaganja povezivali su s njegovim likom i djelom, želeći istaknuti njegovu važnost za naš narod i društvo. U Marijanskom zavjetu za Domovinu smatramo da Stepinac danas nije dovoljno prepoznat i istaknut kao primjer življenja istinske vjere. Nedovoljno baštinimo sve ono što je Stepinac značio u svoje doba i dovoljno se ne nadahnjujemo na njegovom životu. Kroz sva se predavanja provlačila Stepinčeva borba za Istinu, zauzetost za malog čovjeka i njegova nepokolebljivost – želio je samo služiti Gospodinu. Upravo zato smo za temu ove domovinske duhovne obnove odabrali njegovo geslo: „U tebe se, Gospodine, uzdam!“.

Time smo željeli istaknuti kako nema kompromisa sa zlom. Stepinac je radio isključivo onako kako je mislio da Bog od njega želi, a i mi želimo, slijedeći njegov primjer, rasti u vlastitoj svetosti.“ – zaključila je Katarina Škrabo.

U razgovoru sa sudionicima Domovinske duhovne obnove otkrili smo kako su tijekom ova tri dana ispunjena molitvom, predavanjima, sakramentima, ali isto tako i druženjem i obnovom sjećanja i prijateljstava, svi otišli zadovoljni, ohrabreni i osnaženi za ponovno suočavanje s teškoćama i izazovima života koje posebno nosi ova naša braniteljska populacija.

S tim ciljem iz Marijanskog zavjeta za Domovinu najavljuju i daljnje projekte, poput češćih duhovnih obnova za branitelje, koje upravo imaju za cilj podizanje njihove vjere i odnosa s Bogom iz kojih onda i svaki križ postaje prilika za rast u svetosti. ■

KATARINA ŠKRABO: BRANITELJI TREBAJU NAŠU POMOĆ

Katarina Škrabo bila je dio organizacijskog tima 4. Domovinske duhovne obnove koja se od 10. do 12. listopada 2025. održala u Međugorju. Po struci je knjižničarka, a radi u Marijanskom zavjetu za Domovinu. Nakon dolaska na studij u Zagreb, iz rodnog Ivankova, od 2010. u dodiru je s Isusovcima. Bila je deset godina volonter u SKAC-u, a zatim u drugoj isusovačkoj udruzi „Centar Ignacije“.

Ono što ju je najviše potaknulo da se pridruži Marijanskom zavjetu za Domovinu je i vlastito iskustvo domovinskog rata. Rođena je malo prije nego je rat započeo pa kaže kako „i sama imam sjećanja na rat. Kao klinka sam prolazila kroz ratna područja oko nas, iako je moje selo Ivankovo, pokraj Vinkovaca, ostalo očuvano. Često smo išli u Nuštar i okolna sela u kojima sam gledala razrušene i granatama pogođene kuće... i sva ta iskustva su na meni ostavila tragove i oblikovala moj pogled na svijet. Također, u našoj se kući uvijek pozitivno govorilo o braniteljima, o domovinskom ratu... pa sam tako uvijek simpatizirala i Marijanski zavjet za Domovinu, jer mi je to bilo nešto lijepo i plemenito za naš narod, u službi obnavljanja njegovog nacionalnog i vjerskog identiteta. Vidjela sam važnost u svemu tome, na poseban način za branitelje – da imaju neku, ne samo socijalnu, nego i katoličku udruhu koja će im pomoći raditi na buđenju i osnaživanju njihove vjere. Istodobno, to je prilika da kroz zajednička hodočašća i druge projekte i mladi upoznaju braniteljsku populaciju.“

Na pitanje kakvo je njezino iskustvo rada s braniteljima, Katarina kaže: „Branitelji su predivni i mi mladi jako smo dobro prihvaćeni od njih. Oni budu presretni kada hodamo s njima, pričamo s njima, ne toliko o ratnim temama, nego općenito o životu i baš se lijepo družimo. S druge strane, vidim tu njihovu izranjenost i osjećaj neshvaćenosti od društva i to ih jako boli. Baš zato svojim djelovanjem Marijanski zavjet za Domovinu želi im pokazati kako smo im zahvalni što imamo našu Domovinu i koliko smo im blizu.“ – istaknula je Katarina. ■

Neka vam ovo vrijeme bude vrijeme molitve za mir

Poruka, 25. rujna 2025.

„Draga djeco! Neka vam ovo vrijeme bude vrijeme molitve za mir.
Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.“ *(S Crkvenim odobrenjem)*

Kako je teško pisati o kratkoj Gospinoj poruci kao što je ova!
Ne samo zato što je kratka nego što je jasna. Toliko je jasna da je nije potrebno tumačiti.

No, ako već moram pisati, onda ću i ja biti kratak – barem kratim rečenicama pokušati nešto reći. Često se može čuti: Baš je lijepa Gospina poruka! Da, ali iskreno: Što smo činili nakon što smo to pomislili ili rekli?

Je li poruka ovog rujna lijepa?
„Neka vam ovo vrijeme bude vrijeme molitve za mir.“ Vjerojatno bi i ova poruka bila lijepa da je Gospa malo više riječi izrekla. Zar ne?

Mi volimo kad nam Gospa govori i kad nam kaže više riječi nego u ovoj poruci. Istina, malo je riječi, ali kakav je poziv? Moliti s Gospom za mir: Zar to nije veliko? Što bi se ovoj poruci trebalo dodati?

Što osjećamo dok čitamo ovu kratku poruku? Zar ne osjećamo Gospinu ozbiljnost? I zabrinutost?

Slično majci koja šuti, jer djeci ne koriste riječi. Toliko nam godina Gospa govori! Toliko poziva!

A mi? Kako i ne bi Gospa bila zabrinuta kad zna koliko je mir ugrožen. Koliko mir i rat ovise o nekim političarima i njihovim odlukama. Toliko godina nas poziva da postanemo njezini suradnici mira u svijetu.

Njezine ispružene ruke mira za svijet, za ljude koji su daleko od Boga, koji nisu upoznali Božju ljubav.

Jesmo li odgovorili na njezine pozive? Ili zakazali? Opažamo li u ovoj poruci Gospinu brigu za nas?

Zašto je Gospa zabrinuta za nas? Zar ne zato što nas voli? Što nam želi dobro? Što želi da živimo u miru na ovom svijetu?

S druge strane, osjećamo li u sebi brigu za Gospu? Jesmo li se do sada ijednom upitali: Trpi li Gospa?

Trpi li zbog nas ljudi? Trpi li zbog mene? Zbog moje ravnodušnosti prema njoj i njezinim riječima?

Kakav je to mir na koji nas Gospa poziva?

Gospa ne želi da molimo za bilo kakav mir. Jer nije svaki mir pravi mir.

Psalmista pjeva: „Samo je u Bogu mir dušo moja.“ (Ps 62, 2)

Naš svijet ne treba mir nego Boga. Smisao molitve za mir je pronaći Boga. Da se vratimo Bogu i da Bog u nama živi. Tada ćemo imati mir, ali onaj pravi, duboki. Mir koji je temelj nutarnje sigurnosti. Mir koji je temelj sreće, radosti i zadovoljstva koje nam nitko oduzeti ne može. Kad pronađemo Boga i počnemo živjeti s Bogom, naći ćemo mir.

Političari danas najčešće rješavaju probleme sami, bez Boga. A znamo da su takva rješenja krhka i nestabilna. Gospa želi da sve što činimo, bude s Bogom.

Nije bez razloga Augustin rekao: „Nemirno je srce moje dok nije našlo mir u tebi, Bože moj!“

Svuda ga je tražio, ali tek u Bogu ga je našao.

Ako ti u ovom trenutku dođe pomisao da ćeš moliti za mir malo kasnije, kad nađeš više vremena, ne odgađaj!

Upravo sada je najbolji trenutak! ■

„Danas vas sve pozivam da probudite vaša srca za ljubav. Idite u prirodu i gledajte kako se priroda budi i bit će vam pomoć da otvorite vaša srca prema ljubavi Boga Stvoritelja. Želim da probudite ljubav u vašim obiteljima, gdje je nemir i mržnja da zavlada ljubav, a kada ima ljubavi u vašim srcima, onda ima i molitve.“ (25. 4. 1993.)

Priroda i buđenje

fra
Marinko
Šakota

Na što bi nas Nebo trebalo pozivati nego da idemo u crkvu? No Gospin poziv je ovaj put drukčiji: „Idite u prirodu.“ Možda nismo očekivali ovakav Gospin poziv, no oslušajmo njezine namjere koje se u njemu kriju.

Gradove je sagradio čovjek. Živeći u njima, mnogi su u opasnosti da ne vjeruju u Boga, jer to što gledaju su ljudska djela. „U psihologiji ateizma zna se da je čovjek koji je odvojen od prirode, koji ne doživljava svu ljepotu proljeća, ljeta, jeseni i zime, snagu sunca i pljuska, oluje i groma, ljepote cvijeta i ploda, bistrinu izvora i snagu bujice, bliže bezboštvu i skloniji vjerovati da je sve nastalo samo od sebe i da sve zavisi od čovjeka. Teško je i zamisliti koliko je takav čovjek daleko od onoga praiskonskoga divljenja Bogu Stvoritelju.“ (fra Slavko Barbarić)

Zato nas Gospa poziva da idemo u prirodu, jer nam odlazak u prirodu omogućuje da gledamo nešto što nije čovjek stvorio, a time nam olakšava da otkrivamo Boga, Stvoritelja svih stvorenja.

Zbog tehnološkog napretka čovjek najčešće živi u virtualnom svijetu. Oči, uši, misli i srce su nam jako usredotočeni

na ekran (televizor, mobitel, Internet...). Razvili smo tehniku do te mjere da smo i sami postali poput nje. Odlazak u prirodu znači povratak u realnost, „spuštanje na zemlju“.

Život nam bude često kompliciran, pun napetosti, sukoba i nemira u međuljudskim odnosima. U prirodi otkrivamo jednostavnost stvari.

Život u gradovima često prolazi u buci, stresu, izoliranosti i samoći, zbog čega su mnogi upali u depresiju. Priroda ima terapijski učinak, vraća radost, vedrinu i zadovoljstvo.

Kad smo došli u prirodu, onda slijedi: „Gledajte kako se priroda budi“. Iako izgleda jako jednostavno i samorazumljivo, pitanje je koliko smo mi danas sposobni gledati, vidjeti stvarnost?

Mnogi danas ne vide stvarnost koja ih okružuje i kroz koju prolaze, jer su u stresu, brzini, trci i često odsutni, u mislima. Istina, gledaju, oči su im otvorene, ali vide li? Tijelom su prisutni, a duhom negdje drugdje. Odlazak u prirodu može biti velika prilika da nam priroda postane škola u kojoj učimo gledati, biti pozorni, primijetiti ljepotu jednog cvijeta ili mrava, ljepotu planina, šuma, rijeka i potoka...

U gledanju razlikujemo između usredotočenosti (koncentracije) i pozornosti. Usredotočenost je usmjerenost samo na nešto, na jednu pojedinost, pri čemu se isključuje sve drugo. Primjerice, želim moliti i boraviti u miru, ostati u potpunoj tišini, pa se usredotočim na molitvu, tekst ili misao. Ako se pri tome pojavi buka, smetat će mi. Ono što isključujem, smeta mi.

Pozornost je drukčija. U njoj ništa ne isključujem niti potiskujem. Samo opažam. Opažam sve zvukove. Promatram sve oko sebe i u sebi. Ni na čemu se ne zadržavam dugo. Samo uočavam, opažam, primjećujem pojave (svjetlost, zvukove, zrak, vjetar, misli, osjećaje...). Ako se pojavi buka, jednostavno je uočim. Ono što ne isključujem, ne smeta mi. To iskustvo koje je doživio, filozof Søren Kierkegaard kratko je, ali savršeno izrazio: „Ne želim bježati od ljudi niti im uzmicati. Ne ću mrziti buke ni jurnjave. Želim ih samo uključiti u svoju šutnju i biti pripravan za tebe.“

Trebamo biti svjesni da je ljudsko gledanje kompleksan proces. Kada se promatra krajolik, o njegovu izgledu odlučuje ne samo oko nego i vrijeme. Pogled na planinu ili s planine nije isti

kad je dan sunčan i kad je oblačno. Pored izvanjskih čimbenika u kreiranju slike o krajoliku uključena je i čovjekova nutrina. Priroda izgleda drukčije kad je čovjek radostan, a drukčije kad je umoran, pospan ili neraspoložen.

Ono što posebno trebamo gledati je „kako se priroda budi“. Zaključujemo da u prirodu trebamo ići ne samo u proljeće nego i u jesen i zimi, jer ćemo tako primijetiti razliku kada priroda spava, a kada se budi. I ne samo to nego svako godišnje doba nudi posebnosti.

Idi, zaputi se u prirodu, u park, u šumu, na brdo... Gledaj stvorenja. Pozorno opažaj sve oko sebe. Promatraj stablo, cvijet... Promatranje stabla ili cvijeta nije nešto senzacionalno. Važno je samo gledati. Gledaj, ali ne svoje misli, predodžbe, slike... Promatraj konkretno stablo, konkretni cvijet, pticu... Budi potpuno u gledanju. Samo opažaj.

Plod pozorna gledanja je priroda kao škola: „i bit će vam pomoć da otvorite vaša srca prema ljubavi Boga Stvoritelja.“

Jedan razlog otvaranju prirode je sunce. Stablo, cvijet, livada se otvaraju i novi život klija, jer je zemlja bliže suncu koje svojim zrakama i topline „dodiruje“ prirodu i budi život u njoj. Drugi razlog je „prirodna“ spremnost prirode za buđenje i život. U biljkama i stablima je život skriven. U sjemenu je sadržano stablo.

Priroda i čovjek se razlikuju u tomu što se priroda otvara suncu i životu kad su ispunjeni uvjeti za to (sunčeva toplina, voda, zemlja...), a čovjek se ne mora otvoriti iako su ispunjeni svi izvanjski uvjeti za to. I u čovjeku postoji potencijal za otvaranje srca i za novi život, ali se zbog slobodne odluke razlikuje od prirode. Čovjek se mora slobodno odlučiti otvoriti srce „zrakama“ Božje ljubavi.

Kakva je ljubav Boga Stvoritelja i zašto bi bila važna za nas i naše odnose?

Ponekad ćemo pomisliti da smo mi ljudi i ostala stvorenja (biljni, životinjski i materijalni svijet) samorazumljivi dio ovoga svijeta. Kao da smo oduvijek na zemlji i kao da smo morali i moramo postojati. No, je li to tako? Tko je Bog? Zašto je Bog stvorio svijet? Zašto je stvorio čovjeka? Je li Bog morao stvoriti svijet i čovjeka ili nije? Tko je, zapravo, čovjek? Tko su stvorenja? Koji je smisao svega što postoji? Zašto toliko bogatstvo stvorenja i tolika raznolikost?

To su samo neka od pitanja koja se u nama javljaju i koja traže odgovor. „Promatramo li sebe izdvojeno, On (Bog) nije morao stvoriti ovaj svijet, jer mi sami nismo važni. Svijet bi funkcionirao i bez nas. Ali On je iz ljubavi morao stvoriti, jer je temeljna svrha ljubavi da sebe priopći.“ (fra Slavko Barbarić)

Dakle, samo stvaranje govori o Bogu koji ljubi. Ako Bog nije morao stvoriti svijet, to znači da je Njegova ljubav slobodna, da želi postojanje drugih i da im želi dobro.

Spoznaja Božje ljubavi važna je za ono što slijedi: „Danas vas sve pozivam da probudite vaša srca za ljubav... Želim da probudite ljubav u vašim obiteljima, gdje je nemir i mržnja da zavlada ljubav...“

Buđenje ljubavi u nama cilj je odlaska u prirodu i gledanja kako se priroda budi. Otkrije li Boga Stvoritelja i upozna Njegovu ljubav, čovjek ne može ostati isti. Tada Bog Stvoritelj postaje mjerilo njegova ponašanja prema ljudima. Ako Bog tako ljubi čovjeka, onda i čovjek shvaća da treba ljubiti druge ljude. Zapravo, Bog želi ljubiti druge ljude preko nas, preko mene i tebe.

Ako je „zima“ u našim odnosima, ako je ljubav prema ljudima „zaspala“, treba je *probuditi* da se dogodi „proljeće“ u našim odnosima, da se rodi novi život. Gdje su nemir i mržnja, tu je „zima“, tu se život smrznuo, ukočio. Gdje je ljubav, tu je „proljeće“, toplina, novi život.

Za buđenje ljubavi trebamo moliti, jer ćemo se tako otvarati „zrakama“ Božje ljubavi. Molimo otprilike ovako: *Bože Stvoritelju, probudi ljubav u meni, u mom srcu. Daj mi ljubavi prema mojoj supruzi, mom mužu, mojim roditeljima, braći, sestrama, susjedima, radnim kolegama... Daj mi ljubavi da ljubav zavlada među nama, da ljubav pobijedi svako zlo...* ■

Rad na srcu

Rad na sebi zapravo je rad na svojoj nutrini, a budući da je srce simbol čovjekove nutrine, drugi naziv za rad na sebi je rad na srcu. Osim što označava nutrinu, srcem se naziva središnje mjesto čovjekova bića, točka gdje se susreću sve čovjekove duševne i duhovne snage i sposobnosti. Ono je izvor spoznaje i mudrosti, razuma i osjećaja, htijenja i djelovanja, planiranja i odlučivanja. Srce je i mjesto susreta čovjeka s Bogom. U radu na srcu stoga je riječ s jedne strane o trudu oko čovjekove nutrine, njezine čistoće i sadržaja, a s druge o brizi oko čovjekova središta, njegova najvažnijeg odnosa, a to je odnos s Bogom.

M
INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

Sva izdanja možete
kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog
centra MIR Međugorje.

POSLJEDNJA BITKA: BRAK I OBITELJ

Mirta
Miletić

Kad je sestra Lucija iz Fatime 1980. godine napisala kardinalu Carlu Caffarru da će se posljednja bitka između Gospodina i vladavine Sotone voditi oko braka i obitelji, mnogi to možda tada nisu uzeli previše ozbiljno. A danas, više od četrdeset godina kasnije, teško je ne vidjeti da se upravo to događa pred našim očima.

U vremenu u kojem živimo, sve je manje jasno što brak zapravo jest, što znači biti otac, majka, muškarac, žena. Sve se relativizira, mijenja značenje riječi, zamagljuje istina. A upravo je u Knjizi Postanka Bog postavio temeljne granice i red: „Muško i žensko stvori ih.“ U toj jednostavnoj rečenici sadržana je duboka antropologija, smisao postojanja, temelj odnosa i zajedništva. Brak nije ljudski izum, nego Božja zamisao — slika Njegove ljubavi prema Crkvi.

Danas, međutim, svjedočimo pokušaju da se taj Božji red rastvori. Ideologije koje se šire pod krinkom napretka i slobode zapravo su napad na samu istinu o čovjeku. Brak se pokušava redefinirati, obitelj svesti na „jednu od mogućih zajednica ljubavi“, a djecu promatrati kao „proizvod izbora“. Vidimo kako se potiče promjena spola kod djece, kako se briše razlika između muškog i ženskog, kao da te razlike nisu dar nego problem. A kada se izbrišu granice, gubi se identitet, i čovjek više ne zna tko je.

Sestra Lucija je bila jasna: „U vremenima kao što su ova, kad se obitelj često čini neshvaćenom u obliku u kojem ju je Bog uspostavio, a napadnuta je doktrinama koje su pogriješne i suprotne svrhama zbog kojih ju je božanski Stvoritelj ustanovio, Bog nas želi podsjetiti na

svrhu zbog koje je uspostavio obitelj.“ To nije puka sociološka tvrdnja, nego proćanska riječ. Obitelj je prva škola ljubavi, mjesto gdje se čovjek uči žrtvovati, oproštati, dijeliti, vjerovati. Kad se obitelj uruši, ruši se temelj civilizacije. Zato nije čudno što je Sotona upravo tu usmjerio svoj napad. On zna da ako uništi brak i obitelj, razara srce čovjeka, razara sliku Boga u čovjeku. Jer Bog je zajedništvo — Otac, Sin i Duh Sveti. A obitelj je odraz toga zajedništva.

Sestra Lucija je dodala da će svatko tko se bude zalagao za obitelj biti proganjan i diskriminiran. I zaista, danas nije lako javno braniti istinu o braku i obitelji. Mnogi vjernici osjećaju pritisak, strah, sumnju. Kao da je ljubav prema istini postala društveni prekršaj. Ali mi znamo da ljubav bez istine postaje sentimentalnost, a istina bez ljubavi — tvrdoća. Evanđelje nas poziva da govorimo istinu u ljubavi.

No, Bog nas nije ostavio bez oružja. Sestra Lucija je rekla da je Gospodin ostavio dva sredstva borbe: krunicu i pobožnost Bezgrješnom Srcu Marijinu. U trenutcima tame, to su naši štit i svjetlo. Krunica nas povezuje s Isusom kroz Marijino srce, a njezino Bezgrješno Srce nas uči kako ljubiti i kad je teško, kako ostati vjerni i kad nas svijet ne razumije.

Marija je majka čitavog čovječanstva. Isus nam ju je ostavio s križa riječima: „Evo ti majke.“ Znao je da će nam trebati majčinska ruka koja vodi, koja tješi i zagovara. Postoji lijepa priča koja kaže kako je Gospodin hodao nebeskim dvorom i vidio neke duše koje su, bez teškoća, ušle u nebo. Upitao je svetog Petra: „Petre, dao sam ti ključeve nebeskog kraljevstva, kako se to dogodilo?“ A Petar mu odgovori: „Gospodine, ne krivi mene — svaki put kad zatvorim vrata, Tvoja Majka otvori prozor!“

Takva je Marija. Ona uvijek traži put da nas uvede u nebo. A danas, kad se svijet urušava u zbrku i laž, njezina prisutnost je majčinski poziv: *Vratite se Božjem planu. Vratite se obitelji. Vratite se Ljubavi.*

U toj posljednjoj bitci, nismo sami. Krunica u rukama, vjera u srcu, ljubav u obitelji — to je naša pobjednička vojska. I koliko god svijet pokušavao redefinirati brak, obitelj i čovjeka, istina ostaje: brak je svet, obitelj je sveta, a čovjek stvoren na sliku Božju. Ovo nije poziv na borbu protiv ljudi, nego protiv laži koja zarobljava čovjeka. Naša oružja nisu ni bijes ni strah, nego istina, ljubav i molitva. Kad muž i žena kleknu zajedno, nebo

se otvara. Kad obitelj moli, Sotona gubi tlo pod nogama. Kad vjernici šire istinu s ljubavlju, tada svjetlo pobjeđuje tamu.

Borba za brak i obitelj nije samo stvar velikih riječi ili crkvenih dokumenata. Ona se vodi u srcima, domovima, susjedstvima i zajednicama. Bog ne traži od nas da promijenimo svijet — nego da budemo vjerni ondje gdje jesmo. Borba za istinu o braku i obitelji započinje u osobnom životu svakog vjernika. Ako uistinu živim svojom kršćanskom poziv vjeronostojno, temeljen na živoj molitvi i intenzivnom sakramentalnom životu, čitanju Svetog pisma, postu i pokori, tada omogućavam da Isus djeluje u meni i mom životu i kroz mene u mom okruženju.

Na razini obitelji, sve počinje zajedničkom molitvom. Svjedočanstvo međusobne ljubavi i zajedništva roditelja, na najljepši način utiskuje u srce djece sliku istine o braku i ljubavi, koju će djeca prenositi dalje u svoje obitelji. Vrijeme provedeno zajedno — bez ekrana, bez žurbe — postaje dragocjen prostor zajedništva koje djeci nudi iskustvo koje će im pomoći da obrane prostor i vrijeme zajedništva unutar svojih budućih obitelji. Obitelj u kojoj se oprašta i pomiruje svjedoči ono najvažnije: da je ljubav jača od naših slabosti. Ovo iskustvo će biti snažan temelj za njihove brakove i obitelji, osobito u trenucima kad njihova ljubav i zajedništvo budu stavljeni na kušnju.

Na društvenoj razini, vjernici laici pozvani su biti svjetlo i kvasac u svijetu. To znači uključivati se u župne i laičke inicijative koje promiču obitelj, život i kršćanske vrijednosti; podržavati udruge i projekte koji pomažu obiteljima, trudnicama, siromašnima i djeci. Roditelji su pozvani biti prisutni i u odgoju društva — u školama, vijećima roditelja, kulturnim i javnim raspravama — gdje treba braniti pravo djece na istinu i pravo roditelja na vjerski odgoj. U naše vrijeme i društvene mreže postaju misijsko polje; tamo gdje drugi šire zbrku i laž, mi možemo sijati svjetlo, dijeliti ljepotu, svjedočiti vjeru i ohrabrivati.

Zato, kad molimo, kad volimo, kad ustrajemo u vjernosti, kad našu vjeru vjerodostojno živimo u svim našim okruženjima, tada već pobjeđujemo. Jer bitka možda jest posljednja — ali pobjeda, već sada, pripada Gospodinu. I zato, u toj posljednjoj bitci — ne bojmo se. Bog traži vjerne, ne savršene. A tko ostane vjeran u malome, već sada stoji na strani pobjednika. ■

Danas svjedočimo pokušaju da se Božji red rastvori. Ideologije koje se šire pod krinkom napretka i slobode zapravo su napad na samu istinu o čovjeku. Brak se pokušava redefinirati, obitelj svesti na „jednu od mogućih zajednica ljubavi“, a djecu promatrati kao „proizvod izbora“. Vidimo kako se potiče promjena spola kod djece, kako se briše razlika između muškog i ženskog, kao da te razlike nisu dar nego problem. A kada se izbrišu granice, gubi se identitet, i čovjek više ne zna tko je.

Istina ima ime. Zove se – ISUS

Krešimir
Miletić

Nedavno sam slušao jednog američkog govornika, Charlieja Kirka, koji s nevjerojatnom jasnoćom i hrabrošću govori o istini evanđelja u javnom prostoru. I dok sam ga slušao, u meni se probudilo pitanje: Gdje je ta naša hrabrost? Zašto mi, koji vjerujemo, tako često šutimo?

Kad je riječ o frizeru, zubaru ili majstoru za pločice — nemamo nikakav problem preporučiti ih drugima. S oduševljenjem govorimo o dobroj hrani, o serijama, o putovanjima. No kad dođe trenutak da spomenemo Isusa, da izgovorimo Njegovo ime izvan crkvenih zidova, odjednom osjetimo nelagodu. Kao da se bojimo da ćemo nekome biti "previše", da će nas svrstati među one "vjerske fanatike". I tako, umjesto da budemo svjedoci, postajemo promatrači.

Možda je taj strah i razumljiv. Danas je javni prostor sve neprijateljskiji prema vjeri. Pojavile su se nove ideologije, umotane u lijepe riječi o "uključivosti" i "napretku", ali u svojoj srži duboko neprijateljske prema istini o čovjeku. Woke kultura i rodna ideologija nastoje preoblikovati samu stvarnost — izbrisati razliku između muškarca i žene, između dobra i zla, između istine i laži. Tko se

usudi reći da postoji objektivna istina, da je brak zajednica muškarca i žene, da život počinje začecem — biva obilježen, isključen, proglašen "netolerantnim".

To je svojevrsna nova cenzura, tiha i sofisticirana. Nema više fizičkih tamnica, ali postoje one virtualne — zatvaranja profila, gubitak posla, društveno sramoćenje. U ime "slobode govora", sloboda se ukida. U ime "ljubavi", uskraćuje se pravo na istinu. I tako, mnogi vjernici počinju misliti da je bolje šutjeti, da se "ne zamjerimo".

Ali baš sada, kad se granice stvarnosti brišu, Crkva mora jasno posvjedočiti: Bog je Stvoritelj, a ne čovjek. Već u Knjizi Postanka čitamo kako Bog "stvari čovjeka na svoju sliku; na sliku Božju stvori ga, muško i žensko stvori ih" (Post 1,27). Bog je dakle postavio granice i dao smisao stvarnosti. Stvorio je razliku između svjetla i tame, neba i zemlje, mora i kopna, muškarca i žene. Te granice nisu zatvori, nego darovi — znak Božjeg reda i ljubavi. Kad čovjek pokušava poništiti te granice, ne postaje slobodniji, nego izgubljeniji.

Rodna ideologija, koja tvrdi da je spol samo "društveni konstrukt", zapravo oduzima čovjeku ono što mu je Bog darovao — njegov identitet. Woke mentalitet, koji sve relativizira, oduzima svijetu oslonac, istinu i smisao. U tom vrtlogu zbunjenosti, evanđelje ponovno donosi svjetlo: čovjek nije sam sebi mjera, nego Božja slika; nije slučajan proizvod, nego voljeno biće s pozivom i svrhom.

Zato je evanđelje danas možda potrebnije nego ikada. Ne kao moraliziranje, nego kao objava istine koja oslobađa. Isus nije došao da nas ušutka, nego da nas oslobodi laži. On ne briše razlike, nego ih ispunja ljubavlju. On ne kaže "radi što hoćeš", nego "istina će vas osloboditi" (Iv 8,32).

Kad gledam kako Charlie Kirk javno nastupa, na sveučilištima i kampusima gdje se okupljaju tisuće mladih, podsjeća me na svetog Pavla na Areopagu. I jedan i drugi nisu bježali od javnog prostora — naprotiv, išli su tamo gdje se oblikuju ideje, gdje se stvara kultura, gdje se odlučuje što će se sutra smatrati "istinom". Kirk ne viče, ne osuđuje, ne nameće se — on poziva na dijalog, postavlja pitanja, mirno i argumentirano iznosi kršćanski pogled na svijet. Njegov ton nije agresivan, nego siguran; nije obramben, nego afirmativan. Govori s uvjerenjem, ali i s poštovanjem.

Takav pristup — čvrst u istini, ali blag u ljubavi — upravo je ono na što nas Pa-

Rodna ideologija, koja tvrdi da je spol samo "društveni konstrukt", zapravo oduzima čovjeku ono što mu je Bog darovao — njegov identitet. Woke mentalitet, koji sve relativizira, oduzima svijetu oslonac, istinu i smisao. U tom vrtlogu zbunjenosti, evanđelje ponovno donosi svjetlo: čovjek nije sam sebi mjera, nego Božja slika; nije slučajan proizvod, nego voljeno biće s pozivom i svrhom.

vao poziva: "Navješćujte istinu u ljubavi" (Ef 4,15). To je suština evangelizacije. Nije dovoljno reći istinu ako u njoj nema ljubavi; ali ni ljubav bez istine nije prava ljubav. U svijetu u kojem se istina i ljubav sve više razdvajaju, kršćani su pozvani pokazati da se one u Kristu savršeno sjedinjuju.

Naravno, za takvo svjedočanstvo nije dovoljna samo dobra volja. Potrebna je **hrabrost** — jer svjedočiti vjeru u današnjem društvu uvijek znači riskirati. Potrebna je i **ljubav** prema ljudima — jer bez nje se naš govor pretvara u osudu. Potrebno je i **poznavanje sadržaja vjere**, nauka Crkve, kako bismo mogli razumno i jasno braniti ono što vjerujemo. Današnji evangelizator ne može biti površno upućen; mora imati formiran karakter, izgrađenu nutrinu, disciplinu i poniznost.

Evanjelizacija nije samo emocija — to je čin zrele vjere. On traži i razum i srce, i molitvu i djelovanje, i blagost i odvažnost. Zato svatko tko želi svjedočiti Krista u suvremenom svijetu mora najprije dopustiti da Krist prosvijetli njegov razum, očisti srce i učvrsti volju. To ne znači da svi moramo postati javni govornici. Ali znači da svatko od nas, u svom okruženju — na poslu, u obitelji, u društvu — ima poziv biti svjetlo. Nije važno koliko ljudi nas sluša, nego koliko u nama ima istine i ljubavi.

Da bismo mogli takvo što činiti, moramo najprije susresti Isusa. Nije dovoljno znati o Njemu — treba Ga doživjeti. Jer samo ono što je dotaknulo naše srce može dotaknuti i srce drugoga. Ako u svom životu nismo doživjeli Njegovu blizinu, oslobođenje, oprost, tada o Njemu možemo govoriti jedino u frazama, a ne iz iskustva. Kada nas je Isus nečega

oslobodio — straha, srama, grijeha, besmisla — tada naše svjedočanstvo postaje živo. Ne moramo tada "znati govoriti" ili imati teološku naobrazbu; dovoljno je iskreno reći: "Znaš, Isus me podigao kad sam bio na dnu." To je evangelizacija: govoriti o Živome, koji je dotaknuo moj život.

Papa Franjo je u jednoj propovijedi rekao da nas sveti Pavao uči kako postati misionari radosti: ustrajno moliti, uvijek zahvaljivati Bogu, duha ne trnuti, tražiti dobro i izbjegavati zlo. Ako to bude naš način života, tada Radosna vijest može ući u tolike domove i pomoći ljudima ponovno otkriti da je spasenje u Isusu. Papa je dodao: „*Nikada se nije čulo za nekoga žalosnog sveca ili sveticu s licem kao da je na pogrebu. Bilo bi to proturječje. Kršćanin je osoba čije je srce ispunjeno mirom jer zna da je njegova nada u Gospodinu, pa i kada prolazi kroz teške trenutke.*“ A ta radost nije površna, dolazi iz iskustva da nas Bog voli usprkos svemu. Kad to iskreno doživimo, više se ne možemo suzdržati — jer ljubav, kad je stvarna, traži da se dijeli.

Evanjelizacija, dakle, nije puka dužnost ni kampanja. Ona je prirodan izljev srca koje je susrelo Isusa. A kada u javnom prostoru, makar i tiho, ali jasno, progovorimo istinu u ljubavi — tada se događa ono što svijet najviše treba: susret s Istinom koja oslobađa. Možda neće svi razumjeti. Možda će se netko i nasmijati. Ali ako jedan čovjek osjeti nadu jer smo progovorili o Kristu, već je vrijedilo.

Evanđelje nije ideja. Nije teorija. Evanđelje je Osoba. I svijet neće upoznati Isusa ako o Njemu šutimo. Zato, neka naš govor, naši pogledi i naše geste postanu navještaj. U vremenu kad se istina briše, a riječi gube značenje, recimo mirno, ali odvažno: Istina ima ime. Zove se — Isus. ■

RAZMATRANJE NAD FRA SLAVKOVIM MISLIMA

SRCE JE NOVO, kad je u njemu ljubav

Približavamo se 25. obljetnici od odlaska fra Slavka Barbarića s ovog svijeta, od njegova rođenja u Nebo kako je Gospa rekla. U njemu su se ispunile Isusove riječi učenicima kako će ga upoznati tek kad ode od njih. Nakon fra Slavkova odlaska upoznajemo njegovu veličinu. U razmatranju koje slijedi izdvojili smo neke njegove misli kako bismo ulazili u njihovu dubinu i otkrivali skriveno blago.

Naš život postaje istinit pred Bogom kad mi nutarnjim rastom postajemo slični Bogu.

Ljudi uglavnom misle da su u istini.

Fra Slavko je međutim znao da neki nisu i zašto nisu.

Tko živi samo pod svojim pogledom ili pod pogledom drugih, teško da je u istini.

Ako ne poznaju Božji pogled, teško da će znati što je istina.

Takvi ne znaju da postoji razlika kad se gledaju samo pred sobom ili pred drugima i kad sebe vide pod Božjim pogledom.

Nemaju mjerila izvan sebe kojim bi se mjerili.

Mjere se samo pred sobom i pred drugima.

Zato ne rastu, ne mijenjaju se, a uvjereni da žive u istini.

Oni pak koji se vide pod Božjim pogledom, vide razliku kad se gledaju samo pred sobom, pred drugima ili pred Bogom.

I ne samo razliku nego vide i protivna usmjerenja.

Vide kako je njihov način razmišljanja protivan Božjem.

Kako je njihov način gledanja ljudi i svijeta suprotan Božjem.

Vide ljubav koja se ne može uzdići iznad nego je zastala pred preprekom.

Nakon što to vide, spremni su ispravljati se.

I truditi se oko nutarnjeg rasta.

I rasti prema Božjoj ljubavi.

Tako im život počinje biti istinit.

Pronalaskom smisla sve se doživljava drukčije: i zdravlje i bolest, i bogatstvo i siromaštvo, i mladost i starost. Ako se izgubi smisao, onda sve postaje muka.

Srce sudjeluje u gledanju i razmišljanju.

Kako nešto izgleda, ne ovisi samo o objektu koji promatramo nego i o stanju u srcu.

Ako su u srcu ljubav, radost, mir, zadovoljstvo, ljudi oko mene i stvari drukčije će izgledati nego ako je u srcu nemir, nezadovoljstvo, potištenost.

Čovjek kojeg promatram ne izgleda isto ako je u mom srcu ljubav ili ako je zavist.

Čovjek je isti, ali ja nisam isti.

Ja gledam kroz ono što je u meni.

To što je u meni, utječe na moje gledanje i razmišljanje.

Ako se lako razočaran zbog neuspjeha ili sam ljut na nečiji uspjeh ili osjećam kompleks manje vrijednosti, život će mi biti muka i neću vidjeti njegova smisla.

Sve što radim, bit će mi teško.

Kad otkrijem da moj život ima smisla, tada se sve mijenja.

Tada mi nikakva žrtva neće biti teška.

Ni križ.

Tada me zdravlje ne će podići iznad zemlje da lebdim u oblacima.

A ni bolest me neće oboriti da padnem u tugu.

Bogatstvo me neće zaslijepiti da pomislim kako sam postao „netko“ ili bolji čovjek od drugih.

A siromaštvo? Ako se ne uspoređujem s drugima i ako mi ne treba mnogo da budem zadovoljan, neću ni znati jesam li siromašan ili bogat.

Za mladost se neću grčevito držati kao da nikad neće proći.

I kao da je ona jedina vrijednost kojom trebam ocjenjivati život.

Niti će mi starost ubiti mladost duha.

Sve ovisi o otkrivanju smisla.

A smisao ću pronaći tek kad upoznam Božje gledanje.

Mi smo spremni slijediti Isusa, ali uz uvjet da skine s naših leđa trpljenje, a to je upravo suprotno onome što on govori i onome što nas uči Marija. Naša bi molitva trebala ipak biti najprije molitva za snagu da nosimo svoje križeve kao što je Isus nosio svoj križ.

Isus nas poziva: „Uzmi križ!“

Neki čuju te Isusove riječi, ali one ne dopiru dalje od njihovih ušiju.

Jer ne ulaze dublje u tu riječ.

Ostaju kod prvog dojma koji ona na njih ostavlja.

Odbacuju je, jer se ne uklapa u njihove namjere i ciljeve odnosno u životni stil kakvog su isplanirali u svojim glavama.

Umjesto da poslušaju Isusa, oni postavljaju uvjete Isusu.

Mole, ali samo za ispunjenje svojih namjera i ciljeva: Da ih Isus oslobodi križeva, da skine terete s njihovih leđa.

Šteta, jer propuštaju naučiti jednu od najvažnijih lekcija u životu: Bolje je moliti da nam Isus dadne nutarnju snagu, da nam ojača leđa nego da nas oslobodi križeva s naših leđa.

Nije li bolje da igrač trenira i osposobljava se za utakmicu nego da sanjari i zamišlja kako će utakmica proteći bez problema?

Jer životnih križeva uvijek će biti, pa i onda kad nas Isus od nekih oslobodi.

Ključno nije da nam život prođe bez križeva nego imamo li snage.

Pavao je to iskusio: „Sve mogu u Onome koji me jača!“ (Fil 4, 13)

Valja nam za to moliti.

Čovjek kojemu više ništa nije novo, mrtav je čovjek, a život mu je postao težak, ako ne i nemoć.

Često se čuje: Ništa novo pod suncem!

Je li to istina?

To može biti istina, ali i ne mora.

Poteškoće nastaju ako se počnem uspoređivati.

Ako stalno gledam u televiziju, u mobitel, Facebook, Instagram...

Jer tamo je uvijek nešto „novo“, zanimljivo.

Zato je nekima dosadno.

Kad nakon gledanja u mobitel pogledam svaki-danšnjicu, sve je dosadno: roditelji staromodni i naporni, u školi dosadno, u crkvi, misa, uvijek isto...

Tko traži samo nove, zanimljive doživljaje, taj umara i sebe i druge.

Tko od svoje supruge, supruga, od roditelja traži uvijek nove dokaze ljubavi, taj opterećuje druge i stvara napetost.

U svakom čovjeku postoji znatiželja upoznati nove krajeve, nove ljude...

Čak je dobro ponekad promijeniti sredinu, svakodnevicu, otići na hodočašće, na izlet, kupiti novo odijelo ili nešto novo od namještaja...

No nas zanima moram li sve oko sebe mijenjati kako bih iskusio novo?

Ključ za doživljaj novoga nije izvan nas nego u nama – u srcu.

Kad je srce novo, sve je novo.

Svaki otkucaj srca je nov.

Svaki udisaj zraka je nov.

Novi dan je nov ako mi u nj uđemo s novim srcem.

Osoba s kojom živim je ista, ali ako je moje srce novo, svaki susret s tom osobom bit će nov, jedinstven.

Svaka misa je uglavnom ista, ali nijedna neće biti ista, ako je moje srce novo.

Božja riječ je ista, ali ću u njoj vidjeti i čuti uvijek nešto novo, ako je moje srce otvoreno i spremno otkrivati novo.

Srce je novo, kad je u njemu ljubav.

A ljubav otvara oči.

Tada sve izgleda novo: I ljudi oko nas i stvari i susjedi i misa i Božja riječ... ■

Kardinal Müller o Charlieju Kirku, „LGBT jubileju“ i rastućoj prijetnji islama

Katolička Crkva mora naviještati istinu, ali i protusloviti lažima

Diane Montagna

Nedavno sam u Rimu razgovarala s kardinalom Gerhardom Müllerom, bivšim prefektom Kongregacije za nauk vjere.

U prvom dijelu ovoga dvodijelnog intervjua Njegova Eminencija razmišlja o brutalnom atentatu na kršćanskog konzervativca i osnivača *Turning Pointa USA* Charlieja Kirka, nazivajući ga „mučenikom za Isusa Krista“.

Također smo govorili o prvim mjesecima pontifikata pape Lava XIV., kao i o nizu gorućih pitanja, uključujući rastuću prijetnju islama, njegov odnos s današnjim radikalnim protukršćanskim ideologijama i nedavni skandal oko „LGBT jubilarnog hodočašća“ koje je odobrio Vatikan, a koje je predvodio o. James Martin.

■ Diane Montagna: Vaša Eminencijo, dobro poznajete Sjedinjene Države. Želite li komentirati atentat na Charlieja Kirka?

Kardinal Müller: Charlie Kirk bio je žrtva ateističke ideologije koje su sljedbenici eruptirali u sotonističkom slavlju zbog gnusnoga ubojstva uzornoga muža i obiteljskog čovjeka. Sotona uvijek obuzima one koji mrze život i istinu. Jer, prema riječima Gospodina Isusa Krista, Sotona je „ubojica od početka“ i „otac laži“ (Ivan 8,44). I od Boga su samo oni koji slušaju Božje riječi (usp. Iv 8,47).

Charlie Kirk bio je pobožni kršćanin. Iz nadnaravne perspektive nije umro kao žrtva političkog atentata, već kao mučenik za Isusa Krista – ne u smislu onih koji su kanonizirani, nego kao onaj koji je svjedočio (od grčkog *martys* – što znači *svjedok*) kroz svoj život. Dao je svoj

život slijedeći svog Gospodina kao žrtvu za istinu da je čovjek stvoren na Božju sliku, muško i žensko, i u suprotnosti s lažima i samopotvrđivanju koje promiču takozvana „trans-ideologija“ i „trendovi koji afirmiraju rod“. Podržavao je i živio braneći ljepote i svetosti braka i obitelji kako ih je zamislio Bog Stvoritelj te se zalagao za dostojanstvo svakog ljudskog života od začeca do naravne smrti.

■ Kao što zacijelo znate, supruga Charlieja Kirka bila je katolkinja, a njegov bliski prijatelj otkrili su da je prisustvovao i svetoj misi i molio krunicu.

Da, i nedavno je pohvalio Blaženu Djevicu Mariju kao uzor i „rješenje“ za probleme našeg vremena. Svojim „da“ utjelovljenju Boga postala je Majka Isusa, jedinog Otkupitelja čovječanstva, koji nas jedini oslobađa od laži, grijeha i smrti te svih ubilačkih ideologija.

Molimo Gospodina Isusa i Svetu Djevicu Mariju da utješe Charliejevu ženu i djecu.

■ Okrenimo se Rimu. Koje ste promjene uočili od izbora pape Lava XIV.?

Postoji snažnije i više kristocentrično naviještanje evanđelja, veći red i manji naglasak na pitanja od sekundarne važnosti za Crkvu, poput migracija, što je prvenstveno zadaća države.

Dakako, Crkva može pomoći kroz dobrotvorna djela, ali naša primarna misija jest propovijedati evanđelje svima i evangelizirati one koji dolaze u Europu – ne samo pružati materijalnu pomoć, već im dati i istinu.

Toliko muslimana dolazi, a ne možemo im dopustiti da nametnu svoju religi-

ju našoj kulturi. Moramo se s tim suočiti porukom Božje ljubavi, budući da slika koju oni imaju o Bogu – vrhovniku čijoj se proizvoljnoj volji mora slijepo pokoravati – nije slika koju nam je dao Isus. Naš Bog je Otac, naš Stvoritelj koji nas je stvorio na svoju sliku i priliku. Mi smo Njegova djeca i po Duhu Svetom možemo postati Božji prijatelji, prijatelji Isusa Krista.

To je poruka o kojoj moramo svjedočiti, posebno u onim europskim zemljama koje su se umorile u svojoj kršćanskoj vjeri i sekularizirale ideologijama nacionalizma, fašizma, komunizma, a sada i wokeizma, koji prijeti uništiti i ljude i njihov identitet.

■ Stavili biste wokeizam na istu razinu kao i komunizam?

Da, to ja smatram nastavkom marksističkog shvaćanja čovjeka. Prema Marxu, mi nismo osobe s besmrtnom dušom sposobne živjeti u osobnom odnosu s Bogom svojim Stvoriteljem s pomoću milosti. Umjesto toga smatra se da smo ovisni o političkoj stranci ili ideološkoj skupini – ili o odlukama organizacija poput Svjetskog ekonomskog foruma – da oni definiraju čovjekovu prirodu. Malobrojna elita odlučuje što je ljudsko dostojanstvo, a od masa se očekuje da se pokoravaju i prilagođavaju svemu što oni diktiraju. To je krajnje destruktivno.

Wokeizam je dio ideološkog plimnog vala koji se protivi osobnom identitetu, tijelu – muškom i ženskom – stabilnim obiteljskim odnosima, različitim kulturama i jezicima, povijesti i normalnim stabilnim odnosima koji su dio ljudskog bića.

U biti, to je nastavak staroga marksizma. Iako ne djeluje kao službena politička stranka, ima on dobro organizirane

interesne skupine – u Europskoj uniji, u Sjedinjenim Državama putem Duboke države, u masovnim medijima, društvenim mrežama i na sveučilištima. Te su skupine vrlo opresivne, militantne i agresivne prema svima koji se ne slažu s njihovim mišljenjem.

■ Kako vidite odnos između wokeizma i islama?

Islam je, naravno, religija i nema nikakve inherentne veze s wokeizmom. Međutim, wokeisti instrumentaliziraju islam kako bi potkopali kršćanski identitet i zapadnu tradiciju i kulturu. Vjerujem, međutim, da bi ti isti wokeisti mogli biti sljedeće žrtve radikalnih islamista. Možda su proračunali da će muslimani na kraju usvojiti woke-ideje, ali za to nema šanse. Naprotiv, islam odbacuje dostojanstvo žena, a njegov moralni okvir nema ništa zajedničko s ciljevima wokeizma od kojih je jedan homoseksualizacija društva i misli.

U Engleskoj, na primjer, wokeizam u svojoj početnoj fazi koristi islamizam kao alat za slabljenje kršćanske kulture i tradicije. Trenutno, u tragičnim slučajevima – kada npr. djevojku siluje nekoliko muslimanskih muškaraca – djevojka ima veću vjerojatnost da će završiti u zatvoru nego počinitelj.

Nadam se da ćemo na sljedećim izborima vidjeti značajne promjene u Engleskoj.

■ A kakva je situacija u Vašoj rodnoj Njemačkoj?

Donekle je slična. U prosjeku se dnevno dogodi osamnaest napada nožem, a dvije ili tri djevojke ili mlade žene žrtve su grupnog silovanja. Često nema reakcije čak ni kada je policajac izboden nožem.

Sve su veći izazovi i u školama, gdje često ima više muslimanske djece od kršćanske, ali malo ih je spremno suočiti se s tom stvarnošću. Čini se da čak ni mnogi biskupi ne shvaćaju u potpunosti ozbiljnost situacije.

■ Zar stvarno mislite da biskupi to ne shvaćaju?

Lakše im je zatvoriti oči. Mnogi su zahvaćeni ovim ideološkim valom i znaju da su napadnuti oni koji otvoreno ispovijedaju svoju kršćansku vjeru. Žele biti prihvaćeni od svih, biti svima dopadljivi. Samo nekoliko biskupa u Njemačkoj razumije istinski što se događa.

U Njemačkoj imamo vjersku slobodu i u teoriji svatko može otvoreno prakticirati svoju vjeru, uključujući i islam. Ali stvarnost je vrlo drugačija. Muslimani su veoma prisutni u javnoj sferi, dok kršćani često oklijevaju održati čak i javnu euharistijsku procesiju iz straha da će uvrijediti ili izazvati druge.

■ Kako će sve to završiti ako se nastavi tim putem?

Moglo bi postati poput Sjeverne Afrike. Do sedmog stoljeća bila je to potpuno katolička regija, unatoč izazovima kao primjerice s donatistima. Ali onda je došao islam, i petsto godina kasnije stanovništvo je postalo u potpunosti muslimansko.

Kad bi se to dogodilo, kršćani bi postali građani drugog reda.

Pa ipak, malo tko to želi priznati. Moj rodni grad Mainz, na primjer, prije pedeset godina imao je sedamdeset posto katolika. Danas je, zbog sekularizacije,

migracija i drugih čimbenika, ta brojka pala na dvadeset i sedam posto. Trenutno trideset posto stanovništva zemlje nisu etnički Nijemci, a pretežno su to mladi ljudi. Za dvadeset do trideset godina islam bi mogao postati dominantna religija.

■ **Vjerujete li stvarno da bi Njemačka mogla postati muslimanska zemlja?** Već i jest, u mnogim aspektima. Muslimani dominiraju javnim životom, dijelom i zato što političari žive u strahu od njih.

■ **Makar muslimani nemaju kontrolu nad vladom...**

za radom. Za njih se to čini kao zemaljski raj – sve dok ne iscrpe resurse. Nakon što se to dogodi mogao bi nastati sukob koji bi potencijalno mogao završiti građanskim ratom, ali među njima samima, slično onomu što smo vidjeli u Siriji.

■ **I mislite li da je to realno?**

Da, to je apsolutno realno. Ne postoji učinkovit protupokret koji se bavi posljedicama depopulacije ili posljedicama politika koje potiču pobačaj.

■ **Mislite li da su biskupi u velikoj mjeri odgovorni za to, zbog neuspjeha u propovijedanju evanđelja**

ca koji se drsko drže za ruke, jedan s ruksakom na kojem piše „Je* i pravi“?

Obeščastili su hram Božji, „dom Očev pretvorili su u tržnicu“ (Iv 2,17). LGBT pokret je apsolutno protiv volje Boga Stvoritelja koji je u Kristu ustanovio brak kao sveti sakrament, i apsolutni je skandal što se to dogodilo.

Prije nekoliko godina kardinal Reinhard Marx održao je misu za te skupine u Münchenu, pretvarajući ono što je sveto u promidžbenu predstavu. Sada se isto događa u crkvi Gesù u Rimu, gdje talijanski biskup govori o mogućnosti promjene objavljenoga nauka o

ma njihovih srdaca predao nečistoći, da međusobno obeščastuju svoja tijela, oni što su istinu Božju zamijenili lažju“ (Rim 1,24-25).

Pavlove riječi nisu bile istinite samo u vrijeme pisanja Poslanice Rimljanima; homoseksualnost, pederastija i pedofilija bile su raširene u prekršćanskoj antici. Čak i danas, to su posljedice nijekanja Boga, Stvoritelja, koji je stvorio čovjeka kao muškarca i ženu. Zapanjujuće je da su biskupi i svećenici dali prostora tomu protusvjedočanstvu katoličke vjere, u otvorenom protivljenju Božjoj volji. Trebali bi se konzultirati s naukom Crkve o braku i obitelji, posebno u Pastoralnoj konstituciji o suvremenom svijetu Drugog vatikanskog koncila, Gaudium et Spes, § 47–52.

■ **Najmanje jedan biskup i nekoliko svećenika i redovnica sudjelovali su u „LGBT jubilarnom hodočašću“. Belgijski svećenik čak je nosio „interseks-inkluzivnu“ zastavu ponosa prebačenu preko leđa poput ogrtača dok je hodao prema Svetim vratima.**

Sudjeluju li u euharistijskim procesijama na blagdan Tijelova? To im nije toliko zanimljivo, ali instrumentaliziraju i zlorabe vjerske simbole kako bi stvorili propagandu za protukršćansku ideologiju.

■ **Je li bilo svetogrđe proći kroz Sveta vrata na taj način?**

Bez ikakve dvojbe. Blagoslivljanje tih parova također je svetogrđe i potpuno je suprotno Božjoj Riječi i katoličkoj doktrini. Ova ideologija ne brine se o tome da pomogne pojedincima koji se muče s pitanjima glede svoje seksualnosti, kako da žive u skladu sa svetom voljom Stvoritelja. Niti se njezini promicatelji brinu o vječnom životu ili spasenju duša. Umjesto toga, oni promiču protukršćansku ideologiju koja napada sam koncept braka i obitelji – oca, majku i djecu – te stoji kao protusvjedočanstvo protiv evanđelja Isusa Krista:

„A bludnost i svaka nečistoća ili pohlepa neka se i ne spominju među vama, kako i dolikuje svetima. Ni prostota, ni ludorije, ni dvosmislice, što nije dolično, nego radije zahvaljivanje! Dobro znajte ovo: nijedan bludnik ili bestidnik ili pohlepan, taj idolopoklonik, nema baštine u kraljevstvu Kristovu i Božjem. [...] Muževi, ljubite svoje žene kao što je Krist ljubio Crkvu i predao sebe za nju da je posveti, očistivši je kupelji vode riječju, da sebi predvede Crkvu slavnu, bez lja-

ge, bore ili čega takva, nego da bude sveta i bez mane“ (Ef 5,3-5;25-26).

■ **Na hodočašću sam razgovarala s jednim od glavnih organizatora iz „Jonatanova šatora“ (Tenda di Giannata). Tvrdio je da u Bibliji postoje naznake da je homoseksualnost moralno dopuštena te je rekao da „Bibliju ne bismo trebali tumačiti doslovno, već u kontekstu određenog povijesnog trenutka“.**

Svi heretici tumačili su Bibliju na takav način. Sveto pismo je vrlo jasno o tim pitanjima i samo Učiteljstvo Crkve ima ovlast pružiti autentično i nepogriješivo tumačenje Božje riječi u skladu s apostolskom tradicijom. Ne možemo u pogledu vjerovanja u Jednoga Boga praviti kompromise s poganstvom.

■ **O. Jamesa Martina, koji je također bio jedan od glavnih organizatora „LGBT jubilarnog hodočašća“, primio je u audijenciju papa Lav 1. rujna i taj je odmah podijelio službene fotografije na društvenim mrežama. Bi li se takav susret dogodio pod papom Ivanom Pavlom II. ili papom Benediktom XVI.?**

Obojica su bili svjesni da će se te fotografije zloupotrijebiti kako bi se sugeriralo Papino svrstavanje s protukršćanskim ideologijama. Pape su ponekad primale i komunističke vođe, ali nitko nikada nije vjerovao da papa Ivan Pavao II. ima ista zajedničko s njima; vrlo je otvoreno razgovarao s njima. Benedikt XVI. jednom se privatno sastao s Hansom Künigom, ali ne na način koji bi se mogao instrumentalizirati, a zasigurno nitko nikada nije ni pomislio da će papa Benedikt XVI. prihvatiti Künigove teorije.

Vjerujem da je papa Lav XIV., koji je jasno govorio o naravi kršćanskog braka, vrlo svjestan onoga što se događa i da ga nitko ne može lako instrumentalizirati.

■ **„LGBT jubilarno hodočašće“ organizirano je tijekom prethodnog pontifikata i već je bilo u vatikanskom kalendaru, ali neki katolici mogli bi se pitati, zašto se papa Lav uopće sastao s o. Jamesom Martinom i zašto događaji nisu otkazani.**

Kao dogmatičar ne želim biti diplomat. Katolička Crkva mora proglašavati istinu, ali i proturječiti lažima. To jest, ne smijemo samo pozitivno objašnjavati vjeru, nego također i aktivno pobijati zablude.

Nicejski sabor potvrdio je istine vjere, ali je ujedno i osudio Arija kao heretika.

Samo propovijedanje istine nije dovoljno. Sveti Pavao govori o „neprijateljima Križa“ unutar Crkve. Ako papa ili biskup govori istinu, bit će meta napada. Suprotno tome, ako šuti, iskoristit će njegovu šutnju za širenje svojih zabluda.

Mnogi katolički biskupi usprotivili su se *Fiducia Supplicans* jer je predstavljala pogriješan pastoralni put i bila je utemeljena na manjkavom i nejasnom razumijevanju naravne i objavljene antropologije.

Između istine i laži ne može biti kompromisa. To nije stvar konzervativnog ili progresivnog mentaliteta – to je pitanje objavljene istine i svrhe stvaranja kako je upisana u ljudsku prirodu.

■ **Od trenutka kada se pojavio na loži sv. Petra papa Lav naglašava mir i jedinstvo. Neki bi htjeli reći kako je važno, posebno u ranim danima njegova pontifikata, da bude gostoljubiv prema svima, da bude u dijalogu sa svima. Što biste rekli na ovo?**

Tijekom posljednje sinode crkvena doktrina je označena kao „konzervativna“, a svaki katolik koji joj je želio ostati vjeran kategoriziran je kao osoba zaglavljena u prošlosti ili čak kao „farizej“.

Vjerujem da papa Lav želi prevladati tu ideološku polarizaciju unutar Crkve. Međutim, to se ne može postići kompromisom. Moramo govoriti istinu – a istina neizbježno dijeli ljude na one koji slijede Božju Riječ i one koji je ne slijede.

■ **Jednom ste rekli da je došlo do „neprijateljskog preuzimanja“ Crkve...**

„LGBT jubilejsko hodočašće“ samo je jedan primjer nastojanja preuzimanja Crkve za protukršćanske interese.

Da su motivi u pozadini tih događaja bili uistinu pastoralni, organizatori bi nastojali pomoći svima da rastu u (po)kajanju i jedinstvu s Isusom Kristom.

Nedavno smo proslavili kanonizacije Piera Giorgia Frassatija i Carla Acutisa. Ta dva mladića bila su primjer kršćanskog života. Primili su posvetnu milost u krštenju, ali su također surađivali s Duhom Svetim kako bi rasli u svetosti. To je ono što trebamo promicati.

Izvor:

https://dianemontagna.substack.com/p/interview-cardinal-muller-on-charlie?r=1lwdj-s&utm_medium=ios&triedRedirect=true

Preveo i priredio fra Tomislav Pervan Medugorje, 30. rujna 2025.

Drugi dio intervju s kardinalom Gerhardom Müllerom bit će objavljen u sljedećem broju.

Bivša komunistička partija u istočnoj Njemačkoj apsolutno je proislamska. Iako je njihova ideologija u potpunosti marksistička i ateistička, sklopili su savez s muslimanima koji ispovijedaju vjeru u jednog Boga kojemu se svi moraju pokoriti. To je apsolutna kontradikcija, a ipak služi svrši dekristijanizacije Zapada.

■ **Mislite li da bismo u nekom trenutku mogli doživjeti građanski rat?**

Vjerujem da se mladi Nijemci više ne mogu braniti; zapravo su već izgubili bitku. U stvarnosti, bitke nije ni bilo – bila je to infiltracija. Milijun ljudi stiglo je iz Sirije, mnogi nisu govorili njemački. Njemačka im je ponudila financijsku potporu i razvijenu infrastrukturu bez potrebe

i poučavanju vjernika katoličkoj vjeri u posljednjim desetljećima?

Na početku pokreta depopulacije postojao je otpor inicijativama poput *Rimskog kluba*. Papa i biskupi su se protivili tome. Ali sljedeća generacija biskupa izgubila je energiju. Pogledajte njemački sinodalni put – on je usmjeren na prilagodbu vjere modernim ideologijama, a ne na podržavanje autentičnog katoličkog učenja.

■ **To me dovodi do moga sljedećeg pitanja. Vaša Eminencijo, kakva je Vaša reakcija na nedavno „LGBT jubilarno hodočašće“ u crkvi Gesù u Rimu i u bazilici svetoga Petra, koje je dovelo do viralne fotografije dvojice homoseksualnih muškaraca**

braku i obitelji prema ljudskim, tjelesnim željama.

Kao što nas sveti Augustin podsjeća u Ispovijestima X, 27: „Onaj je tvoj najbolji sluga koji ne želi čuti od tebe ono što bi sam želio čuti, nego želi ono što čuje od tebe.“

■ **Koji je značaj cijele skupine koja otvoreno odbacuje katoličku vjeru u vezi sa seksualnim moralom prolazeći kroz Sveta vrata?**

Zloupobili su katoličku vjeru i milost i simbol Svetih vrata – a ta su Isus Krist – radi propagande, dok su živjeli u otvorenoj suprotnosti s voljom Stvoritelja. Uključili su Crkvu Božju opscenim gestama i svojim načinom života. Kao što je sveti Pavao rekao: „Zato ih je Bog u požuda-

John Henry Newman bit će proglašen naučiteljem Crkve 1. studenoga

Engleski kardinal, obraćenik, teolog i filozof John Henry Newman (1801.–1890.) bit će 1. studenoga proglašen naučiteljem Crkve u sklopu jubileja svijeta obrazovanja.

Papa Lav XIV. odobrio je Dikasteriju za kauze svetaca da se Newmanu dodijeli taj naslov, što je Tiskovni ured Svete Stolice priopćio još 31. srpnja. Odluka je uslijedila nakon što je Papa u audijenciji primio prefekta Dikasterija kardinala Marcella Semerara i potvrdio pozitivno mišljenje kardinala i biskupa članova Dikasterija. Utemeljitelj Oratorija svetog Filipa Nerija u Engleskoj, John Henry Newman, ubraja se među najistaknutije kršćanske mislioece 19. stoljeća. Rođen 21. veljače 1801. u Londonu, osam godina služio je kao anglikanski svećenik, a 1845. pristupio je Katoličkoj Crkvi. Već iduće godine otišao je u Rim, gdje je na Zavodu Propaganda fide studirao teologiju, a 1847. primio svećeničko ređenje. Na poticaj pape Pija IX. vratio se u domovinu i osnovao Oratorij, dok ga je 1879. papa Lav XIII. imenovao kardinalom. Njegovo životno geslo bilo je „Cor ad cor loquitur“ – „Srce govori srcu“.

Newman je preminuo 11. kolovoza 1890. u Birminghamu. Proces za njegovo proglašenje blaženim i svetim započeo je 1958. godine; Ivan Pavao II. priznao mu je herojske kreposti i proglasio ga slugom Božjim 1991., Benedikt XVI. uzdigao ga je na čast oltara 2010., a papa Franjo kanonizirao ga je 2019. godine.

Proglašenjem će Newman postati 38. crkveni naučitelj i drugi iz Engleske nakon svetog Bede Časnog. Prema Svetoj Stolici, njegovo učenje o razvoju doktrine i o savjesti, kao i naglasak na osobnom odnosu vjernika s Kristom, čini ga posebno aktualnim u današnjem vremenu. ■

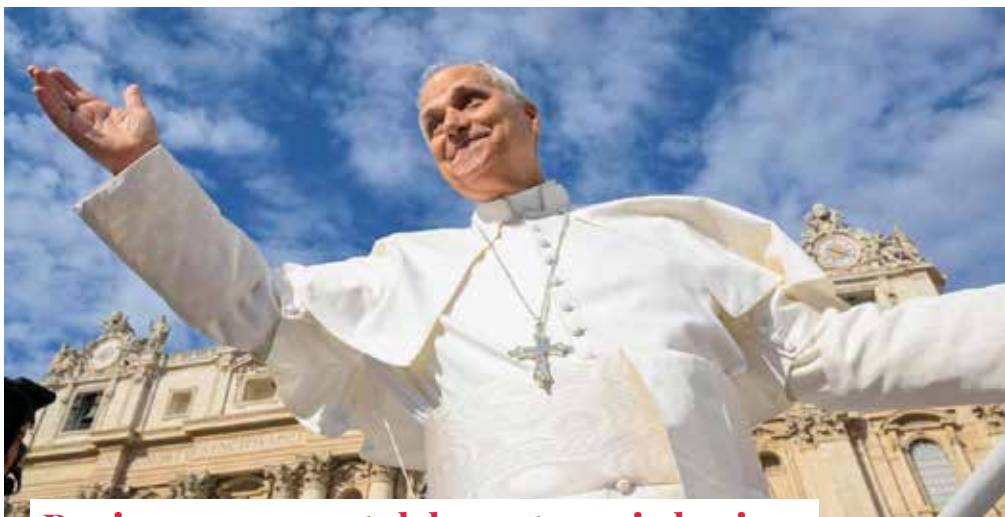
Italija ponovno uvodi blagdan sv. Franje Asiškoga kao nacionalni praznik

Blagdan svetoga Franje Asiškoga, zaštitnika Italije, ponovno će od 2026. godine biti državni praznik, odlučio je talijanski Senat prihvativši zakon koji je ranije izglasao i Zastupnički dom. Time se nakon gotovo pedeset godina vraća nacionalna svetkovina ukinuta 1977. godine.

Predsjednica vlade Giorgia Meloni izrazila je zadovoljstvo odlukom, istaknuvši da je riječ o „važnom znaku jedinstva“ političkih snaga oko

jedne od najsnažnijih figura talijanskoga identiteta. „Sveti Franjo je svetac kojega voli cijeli talijanski narod i u kojemu se svi Talijani prepoznaju. Nacionalni praznik bit će prilika da svake godine proslavimo toga izvanrednog čovjeka i podsjetimo se što nas duboko povezuje“, rekla je Meloni.

Zakon je donesen uoči osamstote obljetnice smrti svetoga Franje, koja će se obilježiti 2026. godine. ■

Papino prvo apostolsko putovanje krajem studenog bit će u Tursku i Libanon

Sveti Otac posjetit će Tursku od 27. do 30. studenoga, a zatim Libanon do 2. prosinca 2025.

Ravnatelj Tiskovnog ureda Svete Stolice Matteo Bruni, objavio je da će papa Lav XIV. krajem studenoga i početkom prosinca ove godine putovati u Tursku i Libanon. Ti će posjeti biti prvi Papini apostolski pohodi u inozemstvo. U priop-

ćenju Bruni navodi da je Papa „prihvatio poziv šefova država i crkvenih vlasti“ u obje zemlje. Putovanje u Tursku obuhvatit će i hodočašće u Iznik povodom 1700. obljetnice Prvog nicejskog sabora, dodao je Bruni te istaknuo kako će program apostolskog pohoda Libanonu „biti objavljen u dogledno vrijeme“. ■

Odredimo zajednički datum Uskrsa

Kaldejski patrijarh Bagdada kardinal Louis Raphaël Sako pozvao je na jedinstveni datum Uskrsa za sve Kristove sljedbenike tijekom konferencije u spomen na obljetnicu Nicejskog sabora, koja se od 27. do 29. rujna održala u Erbilu, izvijestila je Katolička agencija informacyjna.

„Proslava 1700. obljetnice Nicejskog sabora ne bi trebala biti samo formalno okupljanje koje ističe povijesni dokument. Trebala bi označiti povratak Nicejskom vjerovanju kao zajedničkom temelju za ekumenski dijalog s ciljem utvrđivanja fiksnog datuma za Uskrs kao znak kršćanskog svjedočanstva i predanosti zajedničkom putovanju prema jedinstvu i punom zajedništvu“, rekao je 77-godišnji prelat tijekom konferencije koju je organizirala Asirska Crkva Istoka.

Kardinal Sako istaknuo je da jedinstvo ne znači spajanje svih Crkava u jednu, već pronalaženje modela ekumenske suradnje prihvatljivog svima, temeljenog na zajedničkoj vjeri i istim sakramentima. „Nicejski sabor trebao bi nam osvijetliti put prema prevladavanju podjela“, rekao je kardinal Sako.

„Počnimo standardizirati datum Uskrsa, barem u Iraku. Nadalje, kao Kaldejska Crkva, pružamo ruku onima koji su spremni iskreno surađivati u osnivanju novog vijeka pod nazivom 'Vijeće iračkih patrijarha i biskupa' kako bi se obranilo dostojanstvo i prava Iračana i kršćana, obnovila njihova sigurnost i okončala njihova patnja“, predložio je poglavar Kaldejske Katoličke Crkve. Utvrđivanje zajedničkog datuma za Uskrs bila je jedna od odluka Nicejskog sabora 325., a različiti datumi proslave Kristova uskrsnuća rezultat su korištenja različitih kalendara kod istočnih i zapadnih kršćana. ■

Francuski senatori traže odlučne mjere protiv porasta napada na kršćane

Gotovo četvrtina članova francuskog Senata, njih 86, uputila je apel vladi tražeći odlučne mjere za zaštitu kršćana zbog porasta napada na crkve, vjerske simbole i vjernike. Prema službenim podacima, u prvih pet mjeseci 2025. zabilježena su 322 incidenta protiv kršćana, što je 13 posto više nego u istom razdoblju prošle godine.

Apel je pokrenula senatorica Sylviane Noël, a potpisali su ga zastupnici različitih političkih opcija. U njemu se ističe da „ne prolazi tjedan a da regionalni mediji ili društvene mreže ne izvijeste o novim napadima – od vandalizma i profanacije do podmetnutih požara i nasilja nad vjernicima“. Posebno se upozorava na porast krađa svetih predmeta, njih 820 prošle godine, naspram 633 u 2022.

Neki od nedavnih slučajeva koji su izazvali pozornost javnosti uključuju vandaliziranje najmanje 27 crkava u regiji Landes, oskrvrnuće križa u Nici te ubojstvo 45-godišnjeg Ašura Sarnaye, pripadnika

kaldejske zajednice iz Iraka, koji je 10. rujna ubijen pred svojim domom u Lyonu.

Senatori traže osnivanje nacionalnog registra za praćenje protukršćanskih napada te sustav podrške žrtvama, koji bi morao biti „dostupan, transparentan i učinkovit“. U apelu se naglašava da se radi o pitanju koje zadire u samu srž francuskoga identiteta: „Ono što je u igri jest nacionalna kohezija, vjernost povijesti Francuske i njezinim kršćanskim korijenima te pravo značenje laičnosti – ne kao brisanja religije, nego kao jamstva da se svaka vjera može živjeti dostojanstveno i sigurno.“

Apel je potaknuo i rasprave o ulozi medija. Dok se napadi na druge vjerske zajednice u Francuskoj često brzo prate i osuđuju, protukršćanski incidenti nerijetko se umanjuju ili prikazuju kao izolirani slučajevi. No brojke i upozorenja senatora svjedoče o rastućem problemu koji bi mogao ugroziti društvenu koheziju i načelo jednakosti pred zakonom. ■

Hrvatski hodočasnici u bazilici sv. Pavla izvan zidina

U sklopu Hrvatskog nacionalnog hodočašća u rimskoj bazilici sv. Pavla izvan zidina 9. listopada, u poslijepodnevnom satima, slavljena je sveta misa koju je predvodio splitsko-makarski nadbiskup Zdenko Križić, a propovijedao vrhbosanski nadbiskup Tomo Vukšić.

U euharistijskom zajedništvu sudjelovali su hrvatski hodočasnici iz Zagrebačke, Splitsko-makarske i Vrhbosanske nadbiskupije te Varaždinske, Bjelovarsko-križevačke, Sisačke, Dubrovačke, Hvarske, Mostarsko-duvanjske, Trebinjsko-mrkanske i Banjolučke biskupije, Križevačke eparhije i Vojnog ordinarijata.

Uz predvoditelja euharistijskoga slavlja nadbiskupa Križića i propovjednika nadbiskupa Vukšića u koncelecijaciji je bilo još 13 hrvatskih biskupa, među kojima su bili i predsjednik HBK-a

zagrebački nadbiskup Dražen Kutleša i apostolski nuncij u Italiji i San Marinu nadbiskup Petar Rajić, te stotinjak svećenika.

U homiliji nadbiskup Tomo Vukšić pozvao je hodočasnike da ovo slavlje dožive kao vrhunac i duhovnu krunu svoga puta u jubilarnoj godini.

„U nizu hodočasnika koji su tijekom stoljeća u Rimu tražili Božje lice, i mi danas ostavljamo svoj trag. Ovo jubilejsko hodočašće znak je živog kontinuiteta pobožnosti našega naroda, vjernosti Petrovoj Stolici i želje za osobnim rastom u svetosti“, zaključio je nadbiskup Vukšić, zazvavši Božji blagoslov na sve okupljene.

Po završetku mise sudionici su se zajednički fotografirali, zahvalni za milosti i zajedništvo doživljeno tijekom hodočašća. ■

SVETI NAŠI MUČENICI, MOLITE ZA NAS!

Mile Mamić

TAJNA EKSHUMACIJA ŠIROKOBRIJEŠKIH FRATARA

U ozračju Hrvatskoga proljeća hercegovački su franjevci potajno odlučili da također potajno prikupe posmrtnu ostatke svoje pobijene i zapaljane braće na Širokom Brijegu. Ta je „sveta zadaća“ povjerena trojici mladih fratarata, koji su tek postali punoljetni i završili novicijat. Usred gimnazijskog školovanja, a prije služenja vojnog roka. Jedan ih je fratar dovezao s Humca i doveo ih do mjesta gdje počivaju kosti i posmrtni ostaci njihove ubijene braće. Prije početka „stručnih“ radova, voditelj ekipe im je nešto o tom rekao u obliku molitve i završio zazivom: „**Sveti naši mučenici!**“ Mladi fratri su složno odgovorili: „**Molite za nas!**“ U šutnji, razmišljanju i tihoj molitvi u srcu s ljubavlju i poštovanjem su otkopavali posmrtnu ostatke svoje starije mučeničke subraće koje nisu ni poznavali. Kad su završili taj posao, koji su prvi put u životu radili i pospremili posmrtnu ostatke svetih mučenika u pripremljene vreće, opet su se kratko pomolili. Na voditeljjev zaziv: „**Sveti naši mučenici!**“ opet su složno odgovorili: „**Molite za nas!**“ U toj radnoj skupini bio je i istaknuti naš svestrani kulturni djelatnik i čovjek svjetskoga glasa, koji je ove godine proslavio Zlatnu misu, fra Šimun Šito Ćorić.

Radi ilustracije težine toga vremena za Hrvate i kršćane u tadašnjoj državi spomenut ću da je za svoju Mladu misu fra Šimun Šito Ćorić pripremio Molitvu vjernika i predmolio, a na sve je zazive Božji narod složno odgovarao: „**Gospodine, usliši nas!**“ Dva su zaziva bila „drugovima“ posebno zanimljiva, sumnjiva. Sutradan su došli pitati fra Šimunova oca Andriju:

1. Je li istina da je to fra Šimun sastavio i molio?

2. Na koga je fra Šimun mislio?

Mudri Andrija im nije ništa lagao. Rekao im je da je to sasvim normalno da molimo za ljude u nevolji. Mudro im je preporučio da ne bi bilo pametno da mladom čovjeku sad zagorčavaju život i od njega stvaraju neprijatelja. Kud ćeš pametnije!

Podsjeća me to na jedan vic o Tinu Ujeviću: U tramvaju u Zagrebu bila velika gužva. Jedna žena reče: „Bože moj, tko je kriv za toliku gužvu?“ Kraj nje se našao Tin Ujević, pa će joj: „Gospodo, jedan jedini čovjek je kriv za sve to!“ U gužvi se našao i jedan „savjesni drug“, koji je odmah Ujevića legitimirao i prijavio. Za nekoliko dana pozivaju Ujevića i pitaju:

- Druže, jeste li u tramvaju rekli ...?
- Jesam!
- A na koga ste, druže, mislili, tko je kriv?
- Tko? Pa Hitler! – odvrati odlučno Tin.
- Oduševljen Tinovim odgovorom, upravitelj ga potapša po ramenu i veselo reče:
- Dobro, druže, dobro ste rekli. Možete biti slobodni! - I srdačno ga pozdravi.
- Tinu vrag ne da mira, vrati se, pokuca, uđe i upita:
- A što ste Vi mislili tko je kriv?

1. PJESMA TINA UJEVIĆA HRVATSKIM MUČENICIMA (1909.)

Prije obaju balkanskih ratova, prije obaju svjetskih ratova i Domovinskog rata, godine 1909. mladi je pjesnik Tin Ujević napisao pjesmu **Hrvatskim mučenicima**. Malo poslije gušenja Hrvatskog proljeća, u vrijeme „hrvatske šutnje“ tu sam svestremensku domoljubnu pjesmu vidio majstorski urezbanu na drvenu školsku klupu u jednoj zagrebačkoj srednjoj školi, gdje sam po ugovoru radio. Nisam siguran je li ju urezbario neki učenik ili učitelj, ali majstorski jest! Znao sam je i prije napamet jer mi je bila vrhunska i svestremenska. Nakon tolikih ratova od 1909. do danas **vrjednost pjesme je višestruko porasla**.

2. NA KOGA JE TADA MISLIO TIN UJEVIĆ?

Tema Ujevićeve (lirske) domoljubne pjesme je vjekovita borba hrvatskoga naroda za samostalnost, neovisnost i hrvatsku slobodu, bilo u raznim savezima ili u vlastitoj državi. U toj vjekovitoj borbi hrvatskoga naroda bilo je dosta žrtava – **hrvatskih mučenika**. Njima Ujević posvećuje svoju pjesmu. Svi su oni **hrvatski mučenici**. Ima ih poznatih i nepoznatih.

Svima njima posvećuje svoju pjesmu. Njihovu mučeničku krv smatra **slavnim sjemenom**, a tjeskobno je bijesan što ne vidi ploda/ roda njihove mučeničke krvi: „O gdje je plod od vašeg slavnog sjemena, /i da li kojim rodom krvca vaša rodi! /Jer roblje još smo, snijuć samo o slobodi, /dok smrt je blizu gluha našeg plemena!“

Bilo bi važno reći nešto i o hrvatskim mučiteljima. Često su bili naši moćniji saveznici, domaći silnici i izdajnici, ali nakon pada Bosne ((1463.) i Hercegovine (1482.) glavni mučitelji bilo su nam Turci, osobito nakon Krbavske bitke (1493.) „**kad Turci nalegoše na jezik hrvatski**“, ali ne samo na jezik nego i na

hrvatski narod i zemlju hrvatsku. Kao „antemurale christianitatis“ – „predziđe kršćanstva“ nekoliko smo stoljeća odolijevali nadmoćnoj turskoj sili. Hrvati s obje strane granice, koja se često mijenjala, „nosili su glavu u torbi.“ Kačić, uglavnom na temelju povijesnih izvora, hvali naše junake kako su „turske odsicali glave“. Valja ipak pošteno priznati: Turci nas ipak nikad nisu optužili za genocid.

3. ŠTO SE ZBIVALO POSILIJE UJEVIĆEVE PJESME HRVATSKIM MUČENICIMA

Djelomično sam odgovorio na to pitanje u članku **PAMĆENJE, SJEĆANJE, SPOMEN I ZABORAV** u Glasniku mira za rujan 2025., osobito u podnaslovu: **U SVOM POLJU DAJ MU GROBA, SVOJIM CVIJEĆEM GROB MU KITI**. Nakon Prosinačkih žrtava, „prisajedinjenje“, velikosrpskog terora, snažnog unitarizma, atentata u beogradskoj skupštini, smrti Stjepana Radića, diktature, raspada Kraljevine Jugoslavije, nastanka i sloma Nezavisne Države Hrvatske, dvojbenog oslobođenja, strahovitih komunističkih i partizanskih zločina u ratu i dugom poraću **godine 1952.** u prologu u operu „Mila Gojsalića“ Jakova Gotovca guslar kao komentator narodne povijesti ovako recitira: „Tvojom zemljom i tvojom pučinom/ Jug se s burom kroz vjekove bori, / Svud su naša groblja rasijana, / Sloboda je žrtva kroz vjekove! – – – Koga rodiš – žrtvom ga zadojiš, / Koga gojiš – smrću ga pečatiš, / Kroz slamanja doba i svjetova/ Sva su tvoja djeca mučenici! – – – Al’ nad tobom kad se nebo slama, / Kad se zemlja ispod tebe smrvi, / Ti tad ljepša rađaš sebe sama/ I uskrsneš iz vlastite krvi .../

Majko strašna, gnijezdo zatočnika, / Zemljo divna, majko mučenika! ...

I to je svojevrsna pjesma **Hrvatskim mučenicima** godine 1952. Usprkos svim nevoljama i stalnom mučeništvu **hrvatski jezik, narod i zemlja su neuništivi**. Često razmišljam o tolikim našim svecima, mučenicima koji su kroz stoljeća ginuli za „krst časni i slobodu zlatnu“. Nema toga kalendara u koji bi stali samo naši sveci i mučenici. ■

Tjedni molitveni program

zimski raspored (od 1. rujna do 31. svibnja)

PONEDJELJAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta,
19 h Molitva za zdravlje duše i tijela, slavnata otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h Molitva za zdravlje duše i tijela, slavnata otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta,
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 11 h Sv. mise na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 18 h Sv. mise na hrvatskom
Prije podne Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed Prije podne za vrijeme mise
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h Večernji molitveni program i ispovijed
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. misa, blagoslov predmeta
19 h Molitva za ozdravljenje duše i tijela, slavnata otajstva krunice

Dnevna misna čitanja

Poticaj za lectio divina

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Srijeda, 15. 10. 2025.

Rim 2,1-11; Ps 62,2-3.6-7.9; Lk 11,42-46

Četvrtak, 16. 10. 2025.

Rim 3,21-30a; Ps 130,1-6b; Lk 11,47-54

Petak, 17. 10. 2025.

Rim 4,1-8; Ps 32,1-2.5.11; Lk 12,1-7

Subota, 18. 10. 2025.

SV. LUKA EVANĎELIST
vl.: 2Tim 4,10-17b; Ps 145,10-13b.17-18; Lk 10,1-9

Nedjelja, 19. 10. 2025.

Izl 17,8-13; Ps 121,1-8; 2Tim 3,14 – 4,2; Lk 18,1-8

Ponedjeljak, 20. 10. 2025.

Rim 4,20-25; Otpj. pj.: Lk 1,69-75; Lk 12,13-21

Utorak, 21. 10. 2025.

Rim 5,12.15b.17-19.20b-21; Ps 40,7-10.17; Lk 12,35-38

Srijeda, 22. 10. 2025.

Rim 6,12-18; Ps 124,1-8; Lk 12,39-48

Četvrtak, 23. 10. 2025.

Rim 6,19-23; Ps 1,1-4.6; Lk 12,49-53

Petak, 24. 10. 2025.

Rim 7,18-25a; Ps 119,66.68.76-77.93-94; Lk 12,54-59

Subota, 25. 10. 2025.

Rim 8,1-11; Ps 24,1-6; Lk 13,1-9

Nedjelja, 26. 10. 2025.

Sir 35,12-14.16-18; Ps 34,2-3.17-19.23; 2Tim 4,6-8.16-18; Lk 18,9-14

Ponedjeljak, 27. 10. 2025.

Rim 8,12-17; Ps 68,2.4.6-7ab.20-21; Lk 13,10-17

Utorak, 28. 10. 2025.

vl.: Ef 2,19-22; Ps 19,2-5; Lk 6,12-19

Srijeda, 29. 10. 2025.

Rim 8,26-30; Ps 13,4-6; Lk 13,22-30

Četvrtak, 30. 10. 2025.

Rim 8,31b-39; Ps 109,21-22.26-27.30-31; Lk 13,31-35

Petak, 31. 10. 2025.

Rim 9,1-5; Ps 147,12-13.15-16.19-20; Lk 14,1-6

Subota, 1. 11. 2025.

SVI SVETI

Otk 7,2-4.9-14; Ps 24,1-6; 1Iv 3,1-3; Mt 5,1-12a

Nedjelja, 2. 11. 2025.

Spomen svih vjernika pokojnika
iz Reda sprovoda: Job 19,1.23-27a; Ps 27,1.4-5.7.8b.9a.13-14; Rim 5,5-11; 1Iv 6,37-40

Ponedjeljak, 3. 11. 2025.

Rim 11,29-36; Ps 69,30-31.33-34.36-37; Lk 14,12-14

Utorak, 4. 11. 2025.

Rim 12,5-16a; Ps 131,1-3; Lk 14,15-24

Srijeda, 5. 11. 2025.

Rim 13,8-10; Ps 112,1-2.4-5.9; Lk 14,25-33

Četvrtak, 6. 11. 2025.

Rim 14,7-12; Ps 27,1.4.13-14; Lk 15,1-10

Petak, 7. 11. 2025.

Rim 15,14-21; Ps 98,1-4; Lk 16,1-8

Subota, 8. 11. 2025.

Rim 16,9-16.22-27; Ps 145,2-5.10-11; Lk 16,9-15

Nedjelja, 9. 11. 2025.

POSVETA LATERANSKE BAZILIKE
vl.: Ez 47,1-2.8-9.12; Ps 46,2-3.5-6.8-9; 1Kor 3,9c-11.16-17; 1Iv 2,13-22

Ponedjeljak, 10. 11. 2025.

Mudr 1,1-7; Ps 139,1-10; Lk 17,1-6

Utorak, 11. 11. 2025.

Mudr 2,23 – 3,9; Ps 34,2-3.16-19; Lk 17,7-10

Srijeda, 12. 11. 2025.

Mudr 6,1-11; Ps 82,3-4.6-7; Lk 17,11-19

Četvrtak, 13. 11. 2025.

Mudr 7,22 – 8,1; Ps 119,89-91.130.135.175; Lk 17,20-25

Petak, 14. 11. 2025.

Sv. Nikola Tavelić, prezbiter i mučenik
od dana: Mudr 13,1-9; Ps 19,2-5; Lk 17,26-37

Subota, 15. 11. 2025.

Mudr 18,14-16; 19,6-9; Ps 105,2-3.36-37.42-43; Lk 18,1-8

21 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Radio koji ima dušu od 1997. godine

Postani podupiratelj!

Kako postati podupiratelj? Jednostavno!
Pošaljite nam vaše osobne podatke na
podupiratelji@medjugorje.hr i godišnjom
članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160
HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku
50 CHF) i postanite dio naše radijske
obitelji. Hvala vam od srca!

ODAŠILJAČI U BOSNI I HERCEGOVINI:

Međugorje 98,3 MHz, Mostar 100,00 MHz
Rama 104,7 MHz, Sarajevo 96,1 MHz
Bugojno 101,8 MHz, Olovo 96,1 MHz
Zenica 100,1 MHz, Nova Bila 100,00 MHz
Jajce 87,8 MHz, Žepče 100,1 MHz
Banja Luka 87,8 MHz / 106,7 MHz

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Zagreb, Lika, Sr. Hrvatska 107,8 MHz
SATELIT: Europa, Bliski istok i Afrika - EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM INTERNETA:
www.radio-medjugorje.com

Uredništvo: +387 36 653 580, Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548, Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr, www.radio-medjugorje.com

